

Adó-statárium

Rendkívüli idők rendkívüli gaztettei szokták életre hívni az igazságszolgáltatásnak azt az irgalmat nem ismerő eljárását, amellyel rendszerint halállal bünteti az állami, vagy a társadalmi rend merénylőit. A gazdasági jellegű statáriális eljárás az új idők szülötte, mindaddig ismeretlen volt az ország pénzügyi gazdálkodásának területein, de úgy látszik, hogy ezzel a találmánnyal mi fogjuk meglepni a csodálkozó emberiséget.

Napok óta olyan események történnek Aradon, amelyek joggal kelthetik fel minden egyes jobb sorsra érdemes adófizetőben a gyanút, hogy a pénzügyi kormányzat rendelkezéseire életbelépett az adó-statárium. Tegnap egy aradi nőidivat-áruház értékes raktára került az árverési hiéna-tröszt kezén szabad kótyavetyére, ma egy férfitovábbcsikk és cipőkereskedés raktára és teljes üzletberendezése felett perült meg az adóhivatal dobverője, mert a mindennapi nehéz gondokkal hadakozó kereskedők hátralékokban maradtak az adózó hivatallal szemben. Egy aradi ház, telkestől, teljes berendezésével egyetemben, került az adó-statáriális eljárás irgalmat nem ismerő sodrába és pár perc alatt, „ki ad többet érte?” gazdát cserélt párezer lejes adótartozásért, amely az érték számbavehető hányadát sem közelíti meg. Kereskedők, ingatlanulajdonosok, iparosok és szabadfoglalkozású adózó polgárok egzisztenciája felett perült meg máról-holnapra az adóstatáriumi ítéletnek dobja és egy-egy egész élet minden munkájának, küzdelmének verejtékes eredménye menthetetlen áldozatává válik szinte percek alatt ennek a megdöbbentő rendszernek.

Mindenki tudja, hogy az államnak pénzre van szüksége és az állam polgárai ismerik kötelességüket. De az adófizető polgárságot nem lehet hibássá tenni annak bűnében, hogy az állam gazdatisztjei rosszul gazdálkodnak. Az adó-statárium alkalmazását nem teszi indokolttá az adófizetővel szemben az a tény, hogy mások követnek el jóvátehetetlen bűnöket az államháztartás egyensúlyával szemben. De a felelősség kérdésének ilyen önkényes elintézésétől függetlenül is, melyik tisztfeji és világos gondolkodású embert lehetne a mai adóbehajtási politikának helyességéről meggyőzni...? Az államháztartás erőadó artériába vág az adó-statárium minden ítélete és minden egyes kivégzett adózó polgár kibullott vére a nemzetgazdaság vesztésére. Menthetetlenül elszárad az a fa, amelynek okatlanul lenyesegetik az életadó gyökereit és nem lehet egy későbbi intézkedésnek sem olyan csodatevő ereje, hogy életretámassza azt, ami halott.

Régen, még a normális időkben, bármilyen irgalmatlan tempót is parancsolt az adóhengernek a kapkodó pénzügyminiszteri diktandó, vagy az államkassza kongása, nem tört az államkincstár saját polgárai egzisztenciájára. Az életkedv és a további próbálkozásoknak legalább a csiráit meghagyta az adóvégrehajtó az adófizető polgár lelkében: hadd vergődjék zöldágra újra, kísérelje meg ismételt boldogulását! Az adó-statárium azonban nem ismer felmentő ítéletet, munkája végzetesen alapos és jóvátehetetlenül halálos. A kereskedői, az ipari, az ingatlan-vagyon egzisztenciájának e justitz-mordjai, sem gazdasági, sem erkölcsi hatásaikban nem érik meg azt az anyagi eredményt, amelyet az államkincstár számára jelenének. Ezek a radikálisan behajtott összegek negyedannyit sem lendítenek az államháztartás elakadt szekerén, mint amennyi rombolást okoztak a nemzetgazdaságban, amikor a még megmenthető adófizetőt küldi verpadra az adó-statáriális eljárás végzetes rendszere.

Argetoianu: „Olyan a konverziós javaslat, mint a szegény leány szegényes kelengyéje”

A pénzügyminiszter hatalmas expozéja a konverziós vita megkezdése előtt — A bankokra tíz milliárdot költöttek a kormányok — Új gazdasági korszak előtt állunk — A vagyondézsmá megvalósításához az összes pártok támogatására lett volna szükség

Interpelláció a Kamarában a Tardieu-tervre vonatkozólag

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Djuvara liberális képviselő felhívta a miniszterelnököt és külügyminisztert, hogy haladéktalanul nyilatkozzanak a Tardieu-féle tervről és ne hagyják a közvéleményt bizonytalanságban. Miután a miniszterek közül senki sem válaszolt, az elnök a kérdést az illetékes miniszternek adta ki. *Trancu-lasi* tiltakozik a napirend önkényes megváltoztatása ellen. Csütörtökön este alig néhány képviselő jelenlétében hirtelen egy törvényjavaslatot fogadtak el, amely bizonyos városi javaknak az állam tulajdonába való átszállását tartalmazza.

A konverzió vitájára tértek át ezután és dr. *Lupu* volt az első felszólaló, aki kijelentette, hogy a részletes vita során fogja elmondani álláspontját, amelyet különben a kamatuzsora-törvény meghozatalánál már kifejtett. Véleménye az, hogy a legalacsonyabban kell stabilizálni a lejt, a konverziót pedig ki kell terjeszteni a kicsikre és a nagyokra egyaránt, valamint a városi adósságok rendezésére is.

Valjeanu megállapítja, hogy a javaslattal általában mindenki meg van elégedve. Minden párt magának vindikálja a javaslat apaságát. Argetoianu ezzel a javaslattal beírta nevét a történelembe. Segíteni kellett a mezőgazdákat, a bankokat a háború óta folyton segítették, azok már nem szorulnak támogatásra. A bankokra a különböző kormányok tízmilliárdot költöttek el és ha ezt az összeget a mezőgazdák felsegítésére fordították volna, úgy ma azok másképpen állanának. A konverziós javaslatot mint szükségtörvényt kell felhagyni. Éppen olyan szükségtörvény ez, mint a lakbérleti törvények voltak. A történelem nem fogja elfelejteni, hogy ezt a törvényt elsősorban az uralkodó kívánta és a nép halála ielje száll.

„A konverzióért az államnak is áldozatot kell hozni”

Ezután általános figyelem közepette Argetoianu pénzügyminiszter szólalt fel. Megköszöni, hogy az általános vita során a Kamara segített munkájában. Megnyilvánultak bizonyos politikai tendenciák és ezek a háború előtti szellem megnyilatkozásai voltak, amely szerint a Kamarai padok, pódiumok és szónoki tribünök csak hangulatkeltésre alkalmasak. A konverziót minden párt kívánja és a nemzeti-parasztpárt is megkísérelte konverziós törvényt hozni. Ez a javaslat azonban különbözik az előző kormány javaslatától, a Madgearu által készített javaslattól, mert az csak pénzügyi műveletnek tekintette a konverziót és nem tette magáévá még azt az elvet, hogy az államnak is áldozatot kell hozni. Azóta a viszonyok megváltoztak, állandósulni látszik a hosszú krízis és az én véleményem szerint új gazdasági korszak előtt állunk.

Lucian (szociálista): A kapitalizmus csődje előtt.

Argetoianu: Szememre vetik azt, hogy állandóan változtattam a javaslatot s azon a legutóbbi időkig is módosítások történtek. A javaslat novemberben készült el, amikor a gazdasági helyzet nem volt olyan súlyos. Szememre vetik még azt, hogy a javaslat a megfelelő statisztika nélkül történt, ami onnan van, hogy a szükséges statisztika nem létezik és ilyen, az idő-rövidsége miatt, nem is teremthető meg. Különböző módszerek segítségével akartam a javaslathoz szükséges pénzügyi alapot megteremteni. Ezek egyike a kötvénykibocsátás volt, ami meghiusult. Ekkor merült fel a vagyondézsmához hasonló módszer gondolata, de ennek megvalósításához szükségem lett volna az összes pártok támogatására. A viszonyokhoz mérten kellett tehát a pénzügyi alapról gondoskodni. A bankok nem fognak tönkremenni, már nem is panaszoknak, a panasz-küldöttségek elmaradnak és senki sem kéri, hogy mentsem meg őket. Nem áll az, hogy a konverziós javaslat nyomán az ország hitele megrendült volna, mert a javaslat tárgyalása köz-

ben külföldi kölcsönkötvényeink hat ponttal emelkedtek, míg más külföldi papírok esnek. Máris számos külföldi pénzesoport fordult hozzám, hogy hajlandók a konverzió műveletét finanszírozni.

Ezután a pénzügyminiszter így fejezte be beszédét:

— Nem állítom, hogy ez a javaslat a legjobb, vagy nagyon jó, azt sem, hogy földöntúli dolgot műveltem, de nyugodt lélekkel mondom, hogy a mai helyzetben elviselhető alkottam. Olyan ez, mint a szegény leány szegényes kelengyéje. A tulajdonképpeni munka holnap kezdődik meg az általános vitánál és kérem ehhez a kamara támogatását. Engedjék meg, hogy Thiers szavait idézzem: Lehet, hogy művem nem tetszik az elméleti embereknek, a politikusoknak, de örömet viszek vele a kunyhókba, ahol emlékükbé vésik nevemet.

A Kamara ünnepli Argetoianut

A Kamara percekig ünnepelte Argetoianut, majd a konverziós javaslatot általánosságban megszavazta. Ezután R. D. Ionescu és Negura hozzászólásával megszavazták a mezőgazdasági kamarák szervezését módosító törvényt. A Kamara holnap a konverziós javaslat általános vitáját kezdi meg és ekkor terjeszti be *Mirtó* a nemzeti-parasztpárt választójogi javaslatát.

A Vlad Tepes Ligá a konverzió megszavazásánál a névszerinti szavazás elrendelését követeli, hogy senki se vonhassa magát ki a törvény megszavazásának felelőssége alól.

Politikai körökben híre jár, hogy a pénzügyminiszter a konverzió bírósági aktáit esetenként 500 lej illetékkal akarja terhelni. Az ilyen módon befolyó összeg, a konverzió, alapjainak megteremtését szolgálná. Állítólag Radian földművelésügyi miniszter ezt már be is jelentette.

Adakozzunk a munkanélkülieknek!

Oriási arányú választási propaganda folyik Németországban

Repülőgépekről, autókról, plakátokról olvasható Hindenburg neve

— Angol vélemény szerint, csekély többséggel bár, de Hindenburg lesz a győztes — Brüning kancellár beszéde a Hindenburg-párt propagandagyűlésén

Berlinből jelentik: A Hindenburg-bizottság ma este nagy programgyűlést tartott. Először Hindenburg beszédei közül többet vászonra vetítettek, miközben a zenekar állandóan játszott. Ezután elsőnek Gerecke tanácsos, majd pedig utána Brüning kancellár beszélt. Beszédét szünni nem akaró tapsal és éljenzéssel fogadta a nagyszámu hallgatóság. Brüning beszédében rámutatott azokra az okokra, amelyek megkövetelik azt, hogy Hindenburg vezesse továbbra is Németország ügyeit. Nagy beszédét ezzel fejezte be: *Hindenburgnak győznie kell, mert Németországnak élnie kell.*

Berlin külső képe ma reggel óta teljesen megváltozott, a választási láz feldulta a német főváros nyugalmát. A birodalmi elnök-választás propagandája tetőpontjára hágott. Oriási tömegek hullámanak az utcákon, az utcai reklámozások a földtől a tetejéig kizárólag választási felhívások takarják. A Hindenburg-párt plakátjait tele van a város. Az őz marsallt különböző helyzetekben ábrázolják a jólsikerült rajzok, de mindemitt a német nép acélos egységét szimbolizálja. Érdekes, hogy minden plakáton civilben, fekete kabátban és cilinderben, életnagyságban látható az elnök. Sehol sem uniformisban. Ugyancsak a béketörökvés szimbólumát akarják kiemelni.

Sorsdöntő órák előtt

Ma hajnalban a város különböző részein hatalmas fehér vászonra festett propaganda plakátokat feszítettek ki a házak közé, melyben Berlin lakosságát felszólítják, hogy Hindenburgra szavazzon. Személy- és teherautók százai hangszórókkal felszerelve száguldanak az utcákon és a gramofon-lemezekon szól Hindenburg a német néphez. Repülőgépek keringenek Berlin felett, amelyek fehér füst írással „Hindenburg” nevet rajzolják a levegőbe. Este kivilágított repülőgépeken hatásosan applikált fényeffektussal Hindenburg neve olvasható, továbbá léggömböket eresztenek a magasba, melyre Hindenburg neve van rajzolva és ezeket hatalmas fényoszlopokkal világítják meg. Általában megállapítható, hogy a mostani választási propaganda messze felülmúlja a hét évvel ezelőtti kampányt és pedig azért, mert ez a választás Németország mai súlyos helyzetében sorsdöntő lesz.

Köbúrgi jelentés szerint az ottani városi tanács nem engedélyezte a Hindenburg választási plakátok kiragasztását azzal a megindoklással, hogy már nincsen hely.

Londonból jelentik: Angol gazdasági körökben erős bizakodással tekintenek a vasárnap Németországban lezajló választások elé. A londoni City egyik vezető tagjának nyilatkozata szerint Angliában az a meggyőződés uralkodik, hogy úgy a szélső jobb, mint a radikális baloldal törek-

véssei a német polgárság politikai józanságán hajtörést fog szenvedni.

Hindenburg — az angolok véleménye szerint — egy relativ, csekély többséggel, de győzelmet fog aratni Hitler fölött

és újráválasztásával az eddiginél is hatalmasabb politikai pozíciót fog elfoglalni, mint amilyen hatalommal a birodalmi elnök eddig föl volt ruházva. A németeknek mindent el kell követni, hogy a német birodalmat egy végzetes radikális politikától megóvják.

Dr. Eduard Dingelday, a német néppárt egyik vezetője cikkében idézi a Hittler-pártnak 1925-ben közzétett felhívását, amely Hindenburg marsall elnökké való megválasztása mellett szállt szóra, ezekkel a szavakkal:

„A hűség a becsületesség veleje!” S ma ugyanerről a Hindenburgról azt kiabálják Hittlerék, hogy áruló és megszegte katonai hűségesküjét.

A nemzetipárt végrehajtó bizottsága megállapította a párt tökéletes egységét és szolidaritását Maniuval szemben

A párt hivatalos kommunikét tett közé — Az ifjusági szervezeteket egységes alapokra fektetik — Averescu elvesztette a harcot Gogával szemben —

Tartományi kongresszust tart a párt március 28-án Kolozsvárott

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt hivatalos kommunikét tett közé, amely a következőket tartalmazza:

„A nemzeti-parasztpárt erdélyrészi végrehajtó-bizottsága Vaida Sándor elnöke alatt összeült és az alábbi határozatokat hozta:

Örömmel állapítja meg a tartományi végrehajtó-bizottság a párt tökéletes egységét és Maniuval szembeni szolidaritását.”

Ezután Vaida Sándor kegyeletes szavakkal emlékezett meg Briandról, majd áttértek a napirendre, amellyel kapcsolatosan elhatározták, hogy:

A nemzeti-parasztpárt március 28-án tartományi kongresszust tart Kolozsváron, a melyre az összes megyei tagozatokat meghívják.

Külön bizottságot küld ki a tartományi végrehajtó-bizottság az ifjusági szervezetek szervezésének egységes alapokra való fektetése ügyében s általában a szervezés alapos megreformálásának tanulmányozására és a megfelelő javaslatok megtételére.

Egyes lapok híradását, minthia Maniu Bucurestiben felkereste volna Averescu marsallt, erélyesen cáfolják. Nemzeti-parasztpárti körökben hangoztatják, hogy éppen ellenkezőleg,

Al Capone ajánkozott

a Lindbergh-baby felkutatására

Kétszáz ezer dollárt ajánlott fel, ha a kutatás idejére szabadlábba helyezik.

New-Yorkból jelentik: A kis Lindbergh-baby még mindig nem került meg. Már csak csul tartják magukat azok a hírek, hogy a szülők már visszakapták a gyermeket, de a banditák parancsára nem merik elárulni a rendőrségnek, hogy a rablók ezáltal egérutat nyerjenek.

Al Capone ma ajánlatot tett a hatóságoknak, hogy személyesen vesz részt a gyermek megkeresésében, ha a hatóságok engedélyezik, hogy erre az időre megszakiítsa büntetését. Al Capone kétszáz ezer dollár biztosítékot ajánlott fel erre az esetre a hatóságoknak.

Száz lejjel megdrágul az utlevél

Argetoiamu új bélyegtörvényjavaslata

Bucurestiből jelentik: Argetoiamu törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé. Eszerint 1 lejes turisztikai bélyeget kell majd minden postai levél, levelezőlap, pénzesutalvány, stb.-re ragasztani, ezenkívül folyóiratokra és képes újságokra. Külön 100 lejes bélyeget tervez a javaslat az utlevelekre.

Japán az inflációs politikára tért át, hogy fedezhesse háborús kiadásait

A Népszövetség hattagu bizottsága kísérli figyelemmel a japán — kínai-ügy fejleményeit

Moszkvából jelentik: A Szovjetkormány hivatalos távirati irodája, a Tass-ügynökség tokiói jelentése szerint a japán pénzügyi kormányzat jelentős elhatározásra szánta el magát. Amint a moszkvai Tass-ügynökség világgá bocsátja a hírt, a japán minisztertanács ma elhatározta, hogy áttér az inflációs pénzügyi politikára és a közeljövőben jelentékeny mennyiségű bankjegyet fog kibocsátani. Hír szerint a japán minisztertanács határozatát a japán nagybankok képviselőinek egy bizalmas értekezlete előzte meg.

Nemzetközi pénzügyi körökben egyelőre kételkedéssel fogadják a moszkvai távirati irodán át

érkezett híradást, de nem tartják kizártnak, hogy a japán pénzügyi kormányzat ezzel a módszerrel kívánja lefedezni a mandzsuriai katonai kaland váratlanul súlyos kiadási tételeit.

Genfi jelentések szerint a Népszövetség külügyi főbizottsága ma délután ülést tartott, amelyen a kínai-japán-konfliktus ügyében tárgyaltak. A főbizottság hat tagu bizottságot választott, amelynek vezetője a főbizottság elnöke. A bizottságban Svájc, Csehország, Kolumbia, Portugália és Magyarország képviselői vesznek részt. A bizottság feladata, hogy a kínai-japán-ügy további fejleményeit figyelemmel kísérje.

Maniu felhívta összes párthíveit, hogy semmiféle politikai kapcsolatokat ne építsenek ki a néppárt válságának kapcsán.

A Neamul Romanesc Maniu bucuresti-i útjáról írva azt állítja, hogy Maniu Gyula kiábrándultan távozott a fővárosból, mert látja, hogy pártjában a széthúzás lett urrá, most már nemcsak az erdélyiek és regátiak között, de az egyes országrészek emberei egymás között is marakodnak és torzalkodást szítnak.

A Neamul Romanesc Averescu pártjának válságáról írva azt állítja, hogy a marsall Gogával szemben elvesztette a küzdelmet és ezzel önmagát zárta ki a politikai életből.

Az összes építkezési vállalatokat meghívja a város a vízüzemek építkezési árlejtésére

Aradváros építőiparosságának körében sokféle kommentárra adott alkalmat a város építkezési szakkbizottságának az az elhatározása, melyben — amint az Aradi Közlöny annak idején megírta — határozatilag mondták ki, hogy a városi vízművek vasbeton-építkezési munkálataira hirdett versenytárgyalásra csupán 10 építkezési nagyvállalkozót hívnak meg. Ezek közül öt cég aradi volt, kettő bucuresti-i, kettő kolozsvári, egy pedig egy temesvári építkezési vállalkozó.

Az építészeti bizottság által meg nem hívott cégek: Rác Emil, Koch Károly, Dömötör László és Marian Ioan tiltakoztak az építészeti bizottság eljárása ellen. Felkeresték Radu dr. interimár-bizottsági elnököt is, aki előtt szóbelileg is kifejezést adtak tiltakozásuknak.

Radu Cornel dr. az építészeti vállalkozók beadványát ma terjesztette be az interimár-bizottság plénuma elé, amely nagy többségben természetesen magáévá tette a reklamáló aradi vállalkozók álláspontját. Ennek megfelelőleg a bizottság revízió alá vette előbbi elhatározását és elvben kimondta, hogy minden nagy aradi építkezési vállalatot meglátnak az április 10-én tartandó versenytárgyalásra.

LEON BLUM éles támadása Tardieu konföderációs terve ellen

A francia szociálista vezér érdekes cikke a konföderáció tervének okairól — Csehszlovákia a jövőben csak kis mértékben lesz rászorulva gabonaimporra — Angol álláspont szerint a terv három okból nem valósulhat meg

Bucurestiben is tárgyalnak a konföderációról

Párisból jelentik: Leon Blum, az ismert szociálista vezér, a Populaire mai számában vezércikkét ír Tardieu Dunakonföderációs tervéről és határozottan a terv ellen foglal állást. A tervezet mögött Leon Blum Bethlen István gróf kezét sejtí, aki Friedrich Istvánnal és Gratz Gusztávval működött együtt annak létrehozásán. Leon Blumnak az a véleménye, hogy Bethlenék ezzel az akcióval akarják fenntartani uralmukat és Seipelék támogatásával a restaurációt akarják elősegíteni. Franciaország, csakhogy a német-osztrák vámuniónak elejét vegye, inkább hajlandó belemenni Ausztria és Magyarország egységének újbóli felállításába — fejezi be cikkét az ismert francia politikus.

Ugyancsak a Tardieu-tervvel kapcsolatban Benes lapja azt írja, hogy Csehszlovákia nem adhat preferenciákat senkinek, mivel importra egyre inkább nem lesz szüksége. A csehszlovák mezőgazdaság fejlődik, úgy hogy az ország a közel jövőben már csak nagyon kis mértékben lesz rászorulva gabonaimporra. Magyarország, Románia, Jugoszlávia és Lengyelország a szarvasmarhára is preferenciát követelnek, holott Csehszlovákia szarvasmarhákkal él van látva. Támadja a lap Tardieu javaslatát, amelyről azt mondja, hogy Franciaország mással akarja szanalatni Magyarországot, holott erre a szerepre egyik nagyhatalom sem vállalkozna.

A londoni sajtó élesen boncolgatja a Tardieu-terv eshetőségeit és most már felsorolja azokat az akadályokat is, amelyek a terv elé tornyosulhatnak. Ezek a következők lennének: 1. Az európai, valamint az érdekelt országok általános gondolkodásmódja. 2. Az érdekelt államok saját külön érdekei és külön aspirációi. 3. Két nagyhatalom minden valószínűség szerint ellenállása. Az angol sajtó itt Németországra és Olaszországra gondol, mivel ez a két állam a Duna-konföderáció megvalósulása esetén tekintélyes piacokat vesztené el.

Bucuresti-i jelentések szerint Maniu ma reggelre tervezett elutazását estére halasztotta. A délelőtti folyamán a nemzeti-parasztpárt ve-

zetőivel folytatott tanácskozást a külpolitikai problémákkal kapcsolatban. A tárgyalások eredményeként a párt egyik képviselője interpellációt intéz a kormányhoz külpolitikájának tisztázása céljából.

Eddig meg nem erősített hírek szerint a francia kormány megbízottja Bucurestibe érkezett és állítólag tárgyalásokat folytatott a kormánnyal és Maniuval a dunai államok konföderációja ügyében.

A legújabb távirati jelentéseink a Tardieu-

Országos katasztrófát jelent

Községek vannak víz alatt — A Duna-deltában teljesen el vannak zárva a falvak a külvilágtól — Aradon az olvadás következtében ellepte a víz a pincelakásokat

Bucurestiből jelentik: A fővárosba egy-másután érkeznek be az ország különböző részeiből az árvízveszedelemtől szóló jelentések. Valcov városban a lakosság tutajon közlekedik, a szomszédok pedig olyképpen bonyolítják le a közlekedést, hogy a szemközti lévő házak ablakába pallókat helyeznek. Nincs a városnak olyan uccája, amelyet el ne lepett volna a víz. Az árvíz elragadta a város határában fekvő hidat is, amely pedig fontos közlekedési útvonalon feküdt. Amikor az árvíz megérkezett, a hidon éppen Chifa Grigore ötvenöt éves parasztagazda székere haladt keresztül, amelyben a gazda és felesége ült. Az árvíz pillanatok alatt magával ragadta a hidat és gazda, felesége, valamint a lovak a hullámok között pusztultak el.

Constantai jelentések szerint a Duna áradása oly nagy mértékben indult meg, hogy a deltában ugyyszólván minden község víz alá került, sok községet pedig teljesen elvágott az árvíz a külvilágtól. Besszarábia számos vidékéről szintén árvízveszedelmet jelentenek. Bucuresti Lupeasca nevű külvárosa szintén el van

féle dunakonföderációs gazdasági tervvel kapcsolatosan, a felvetett eszme további új politikai fordulatairól adnak hírt. Amint Varsóból táviratozzák, Tardow sky lengyel szenátor Párisba utazott, hogy ott a francia kormánynak átnyújtsa a lengyel kormány tiltakozását, a tervnek eredeti formában való realizálása ellen. Amint a lengyel demars előadja, Lengyelország elvileg nem tiltakozik a dunai államok gazdasági egyesítése ellen, de károsnak tartja, hogy ebből az új gazdasági egységből Lengyelországot már eleve kizárni kívánják. Párisi jelentéseink viszont arról adnak hírt, hogy Anglia részéről is komoly kívánságokat hoztak a francia kormány tudomására. Simon lord, angol külügyminiszter, ma megérkezett Párisba, Briand temetésére, amelynek lefolyása után, hosszas megbeszélést folytatott Tardieu francia miniszterelnökkel. Lord Simon hangsúlyozta, hogy a terv realizálásának sikere érdekében, célravezető volna az előzetes megbeszélések előtt is, komoly formában, már eleve megnyerni számára a nagyhatalmak kimondott támogatását.

öntve és a lakosság csak a téglarakásokon lévő pallók segítségével tud közlekedni.

Itt írjuk meg, hogy az aradi külvárosokban is szinte a lehetetlenséggel határos a közlekedés. Itt természetesen nem az áradás, de az olvadás következtében. Főleg Miklakán a víz valósággal ellepte a pincéket és az udvarokat. A belvárosban szintén sok gondot okoz az olvadás következtében felszabadult víztömeg, amely több ház pincéjét és pincelakását csaknem teljesen ellepte. A tüzoltóságnak számtalan helyre kellett kivonulni a felgyülemlött víz kiszivattyúzása miatt.

Feloszlattak három aradmegyei községi tanácsot

Különböző szabálytalanságokat állapított meg a hivatalos vizsgálat.

Aradmegye vezetősége ujjában három megyei községtanácsot oszlattott fel.

A feloszlattott községtanácsok ujjában sorát ez esetben Székács község vezetősége nyitotta meg. A halmágyi főbíró tartott vizsgálatot a községben, ahol különböző szabálytalanságokat állapított meg a községtanács gazdálkodásában. Így megállapítást nyert, hogy az albiró meg nem engedett üzleteket csinált a községi fával és ezekben a manipulációkban segítségére volt a község pénztárosa is. Ezekre a szabálytalanságokra való tekintettel Aradmegye vezetősége feloszlatta a községtanácsot és az új interimár-bizottság tagjai között elnökké Ander Györgyöt, tagokká Maris Stefant, Maris Iustint, Georgita Alexandrut és Maris Stefant (Vichentie) nevezte ki.

Lázári községtanácsát ugyancsak a halmágyi főbíró jelentése alapján oszlatták fel. Itt a községtanács nyolc választott tagja közül hét tanácsos lemondott és így a bíró egyedül vezette a község ügyeit. Ezt a diktatorikus állapotot szüntette meg Aradmegye vezetősége a hivatalos feloszlattatással. Az új interimár-bizottság elnöke Lenca János, tagjai Dragos Sabin és Tamás Trifon helybeli gazdák.

A sebesi járásban fekvő Dieci kisközség tanácsa a feloszlattott harmadik választott megyei tanács. Itt is a pártpolitikai ambíciók uralmasok elhagyták bírójukat. Erre az állapotra való tekintettel a sebesi főbíró hivatalos jelentése alapján határozta el a megye vezetősége a községtanács feloszlattatását; az új interimár-bizottság elnökévé Barda Traiant, Bazanciu Ioant és Bíró Györgyöt pedig rendes tagokká nevezték ki.

A beomlott házban a mentők a romok alatt levő gyermekeken járkáltak

Bizottság szállt ki a helyszínre, hogy megállapítsák a szerencsétlenség okát — Kilógó lábairól fedezték fel a szerencsétlenség áldozatát — A család többi tagjait egy asztal mentette meg

A Str. Augustinban történt házbeomlás ügyében ma bizottság szállt ki a helyszínre a szerencsétlenség okának megállapítása végett. Mint mai számunkban jelentettük, a szerencsétlenség alkalmával Kovács János napszámos hétéves, Illés nevű kisfia halálát lelte. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség oka az volt, hogy a sártéglából összetakolt ház falát, amelynek beépített alapja nem volt, az esőzések alámosták.

A szerencsétlen kisfiúnak, aki halálát lelte a romok között, a mentők először csak a kilógó lábát látták meg. A romokon járkáltak a mentési munkálatok közben a mentők, anélkül, hogy tudták volna, hogy alatta a szerencsétlen gyermek fekszik. Az életben maradt négy embert a szobá-

ban lévő keményfaasztal mentette meg, amely megakadályozta a tetőt abban, hogy ráomoljon a szerencsétlen családra. Ma az a hír terjedt el egyébként, hogy az egyik megmenekült kislány is, akit a szomszédok ápolnak, szintén meghalt. Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak. Kovács Jánosné állapotában pedig, aki a kórházban fekszik, javulás állott be.

Érdekes megemlíteni azt is, hogy az Augustin-ucca lakóinak jórésze elhagyta felépített házákat és rokonainál igyekeznek elhelyezést nyerni, legalább addig, amíg az olvadásnak és esőzéseknek vége szakad és életüket, már nem fenyegeti veszély.

GERÓNÉ női divatterme

Budapest, IV., Harisbazar 6. szám.

Allandó modellkiállítás a Tenyészállatvásár területe alatt.

Aradváros közbenjárása a miniszteriumnál a nagyheti passio-játékok ügyében

Lakatos Ottó dr. ház-
főnök arra kérte
Radu dr. interimár-
bizottsági elnököt, hogy a város ne másítsa meg határozatát — A miniszteriumtól
kérték, hogy a vendégszereplő bucaresti-i társulatnak más időpontot állapítson meg

Lakatos Ottó dr. aradi római katolikus plébános ma délelőtt látogatást tett dr. Radu Cornél városi interimár-bizottsági elnöknel az egyházközségnek folyó hó 19., 20. és esetleg 21. napjaira tervezett Passio-előadásainak előkészületeivel kapcsolatban. Amint napokkal ezelőtt az *Aradi Közlöny* beszámolt róla, a passio-játékok előadásának tervei elé a nagyszabású előkészületek középette. *váratlan akadály gördült*, mivel a kultuszminiszterium ezekre a napokra az aradi városi színház épületét a bucaresti-i Regina Maria szintársulatnak ígerte oda és erről hivatalos formában is értesítette Aradváros kulturális ügyosztályát.

Popa Constantin városi kulturatanácsos Bucarestből való visszaérkezése aktuálissá tette a kényes kérdés tisztázását: kit illet meg az aradi Városi Színház március hó 19., 20. és 21. napjain? Ennek a kérdésnek tisztázására jelent meg ma a városházán Lakatos Ottó dr. római katolikus plébános, a passio-játékok fiatal energiájú főrendezője. Megérkezése alkalmából Radu dr. interimár-bizottsági elnök azonnal érintkezésbe lépett. Popa kulturatanácsossal, aki a helyzetről hivatalos formában is jelentést tett. Lakatos Ottó dr. hivatkozott az interimár-bizottságnak arra a határozatára, amely a városi színház épületét az aradi római katolikus egyházközség rendelkezésére bocsátotta a fenti napokon és reményét fejezte ki, hogy *Aradváros vezetősége nem fogja megmásítani saját határozatát* a kultuszminiszterium kívánságai kedvéért. Lényegében véve a színház épülete Aradváros tulajdona és annak használata felett elsősorban is a város lakosságának képviselőtestülete hivatott diszponálni. Viszont a jelek szerint az interimár-bizottság vezetői szeretnék egy kompromisszumot teremteni, amely kielégítené Arad katolikus magyar társadalmát, viszont megfelelne a bucaresti-i miniszteriális fórum kívánságainak is. A helyzet kényességét növeli azonban az a tény, hogy az aradi római katolikus egyházközség már minden előkészületet megtett március hó 19., 20. és 21. napjaira, hogy a magyar husvét nagyhetében a passio-játékokat bemutathassa és ezeknek az előadásoknak egyházi jellegű je-

lentőségét csak kártékonyan érintené minden más, zavartkeltő dátum-változtatás.

Aradváros vezetője az aradi római katolikus plébános indokainak és Popa kulturatanácsos referátumának meghallgatása után úgy döntött, hogy a miniszteriumot kísérik meg hivatalos uton más elhatározásra bírni. Radu dr. tehát utasította Popa Constantin kulturatanácsost, hogy haladéktalanul értesítse a helyzetről a kultuszminiszterium keretében működő színházak vezérigazgatóságát, felkérve azt, hogy tüzzön ki más dátumokat a Teatrul Regina Maria társulatának aradi előadásai számára.

Amerikai turnéján Biller Irén knockautolta a menedzserét, aki nem engedte meg, hogy az öltözőben megelégelte a visszavonult életet. — Egy öltöző — két primadonna. — Az after után nyilatkozott Biller Irén. — „Vöröset láttam — és nem tudom mi történt...”

Biller Irén ismét szerepel. Szerepel Amerikában, illetve csak szerepelt, mert, bár gyönyörű turnét állított össze magának menedzserével, azonban a közbejött akadályok miatt a turné elmaradt.

Élénk emlékezetében él még mindenkinek az a romantikus házasság, amit Biller Irén, a népszerű magyar színésznő kötött a többszörös „milliomos” Sam Fengelel. Biller Irén akkor férjével Amerikába költözött és ott mindmáig a legnagyobb „békességben” élt.

Történt azonban, hogy a művésznő megelégelte a visszavonultságot és elhatározta, az összes amerikai filmsztárok kétségbeesésére, hogy filmezni fog. A próbatelvételek után ugylátszik mégis meggondolta magát az isteni Biller, mert lemondott a filmezésről. A szereplésről mégsem mondott le. Visszatért a világot jelentő deszkákhoz és felkereste Joseph Whitney-t az ismert amerikai impresszáriót, akinek

A vasutigazgatóság ügyében Bucarestbe utazott Moldovan Silvius dr.

A Victoria-bankkal a házbér leszállításra folynak a tárgyalások

Moldovan Silvius dr. városi interimár-bizottsági tag a mai napon Bucarestbe utazott. Az aradi és aradmegyei néppárt új vezére politikai ügyekben tartózkodik hétfőig Bucarestben, de közben látogatásokat is fog tenni több befolyásos bucaresti-i helyen, hogy a *Temesvárra telepített vasutigazgatóság visszahelyezésének ügyét dülőre juttassa*. Moldovan dr.-t több aradi néppárti politikus is elkísérte útjára.

Máskülönben — amint temesvári tudósítónk jelenti — Temesvár városa az elmúlt napon feikérte a vasutigazgatóságot, hogy az igazgatóság jelenlegi elhelyezésére szolgáló épület tulajdonosával, a Victoria-bankkal 1932. május elsejétől kezdődő egy esztendőre új bérleti megállapodást létesítsen olyképpen, hogy a jelenlegi egymillió és százezer lejnyi bért a Victoria-bank szállítsa le.

Az aradi adófronton ismét elvérzett egy kereskedő

Adóhátralék fejében elárverezték Bota Marcu üzletét — Csupán egy negyedrésze folyt be az adóhátraléknak — Elárverezték a Schenk Rudolf céget is

Az aradi pénzügyigazgatóság adóhivatalai még február hóban szigorú rendeletet kaptak a pénzügyminiszteriumtól, hogy az elmúlt évi adókra semmi néven nevezendő halasztást adni nem szabad. *Minden adóösszegért, amelylyel az adózó fél hátralékban van, anyagilag is felelős nemcsak az adóhivatal főnöke, hanem maga a pénzügyigazgató is*. A rendelet kézbeérkezése után vette kezdetét Aradon a szigorú adóbehajtás, amely tekintet nélkül arra, hogy az adók behajtása esetleg egzisztenciákat tehet tönkre, árverés megtartásával szedi be a kincstár részére esedékes adókat.

Az adófront legújabb áldozata Bota Marcu aradi férfidivat és cipő kereskedő, akinek 24 ezer lej adótartozása miatt tüztök ki az árverést. Az adóhivatal az elmúlt hét folyamán hirdette meg az árukészlet eladását, azonban a rakláron levő cipőkért és egyéb árukért alig folyt be néhány száz lej. Az eredménytelen árverés után az adóhivatal úgy döntött, hogy minden nap tart eladást, hogy ilymódon biztosítsa az állam követelését. Nyolc napon keresztül tartott az eladás, amely a mai napon

fejeződött be, nem várt eredménnyel. Az üzlet teljes árukészletéért ugyanis nem vett be többet az adóhivatal mint 6200 lejt, tehát egy negyed részét az adóhátraléknak. Az üzlet árukészlete, ami árverésre került, nem volt több, husz pár cipőnél és öt darab férfi szalmakalagnál, mert a cég a jelenlegi viszonyok mellett már nem hozatott árut, amelyet készpénzben kellett volna kifizetni.

Az adóhivatal jelentése alapján a miniszterium elrendeli a be nem hajtható adóhátralék leírását, Aradon pedig ismét egy kereskedő-egzisztencia ment tönkre.

Ma délután tartotta meg az aradi törvénytörvény végrehajtási osztálya Schenk Rudolf ellen kitűzött árverést. A cég lerakatában 15 láda különböző szerszámok voltak, árverésre került azonban a teljes irodaberendezés is. A főhitelező Vogel & Noot bécsi céget Schannen Béla dr. aradi ügyvéd képviselte és az árukészletet, valamint az irodaberendezést 95 ezer lejért adták el. Maga a főhitelező cég 70 ezer lej értékben vásárolt vissza árukat, a többi összeg az irodaberendezésért és a fennmaradó árukészletért folyt be.

truppjával akarta bejárni Amerika magyarlakta városait. Az impresszárió örömmel fogadta és a „Nótás kapitány” és a „Huszár-csiny” darabok főszerepeit osztotta rá. Az előadások bevétele jótékonycélokra volt előirányozva.

San-Franciskóban történt aztán ez a kedves eset, amelyet még Erdélyi harcos primadonnái is megirigyelhetnek. A „Huszár-csiny” előadása a Negyedék-uccában levő színházban volt kintizve. A színházban történetesen csak egy primadonna öltöző volt és a darabnak ezzel szemben, két primadonna szerepe. Sztárokhöz illően, Biller később érkezett, mint a társulat többi tagjai és az egyetlen primadonna öltözőt a másodprimadonna, Pásztor kisasszony foglalta el. Biller nem volt rest, kikergette kolleganójét az öltözőből. A színház ügyelője azonban, hogy a készülő „vihar-nak” elejét vegye, az egyik bezárt öltözőt kinyitatta és ide költöztette be Biller Irént. Az impresszárió a feszült atmoszférában, attól való féltében, hogy a két primadonna hariba kap, szigorúan megtiltotta, hogy az öltözőjükből bárkit is fogadjanak.

Az előadás eleje minden zavar nélkül folyt le. A második felvonás szünetében a népszerű Biller vendégeket kapott, két fiatalember akarta hódoló látogatását tenni. De az impresszárió nem akarta beengedni őket. A heves vita közepette egyszerre felpatant az öltöző ajtaja és felbomlott. *tolettben megjelent Biller Irén*. A következő másodpercek eseményeit hien vázolni túl rapszodikus lenne. *A történetek eredményeként az impresszárió összetört szemüveggel, néhány rugással és végül egy jól placirozott knockauttal maradt a helyszínen*. Biller pedig jólvégzett munkája tudatában otthagya a menedzserét. A szokatlan boxmatch nyomonán a nyilatkozatok egész sorozata jelent meg az újságokban. Biller nyilatkozatában a következőket mondja:

„Pikkelt rám már régen, mert saját maga tiszteletére rendezett bankettjére nem mentem el. Vélem így nem lehet „kitolni”. És mikor a barátain bejöttek hozzám a szünetben, egyik színes testőrével kiakarta dobni őket. Elborult előttem a világ. Vöröset láttam. És nem tudom, mi történt utána.”

A turné félbe szakadt. Biller Irén művésznő körül most minden csendes. A turné füzadalmait pihenni ki.

Teljes a fejetlenség az aradi egyesületek kulturális előadásainak engedélyezése körül

A leérkezett miniszteri rendelet csak a művészeti jelleggel bíró előadásokra vonatkozik — A városi kulturális igazgatóság szerint az egyesületek kötelesek, a miniszteri okmányok felmutatása mellett, Kolozsvárról kérni az engedélyt a város utján

Aradváros jogászai és közigazgatási köreiben számos kommentárra adott alkalmat az aradi magyar párttagozat keretei közt működő közművelődési szakosztály legutóbbi szabadegyetemi előadásainak hatósági betiltása. Amint közöltük, az előadások megtartását az aradi rendőrség *Iorga* miniszterelnök egyik legutóbbi kultuszminiszteri rendelkezésére való hivatkozással akadályozta meg, amely éppen rövidsége folytán többféle félremagyarázásra adott lehetőséget az ország több városában és más közigazgatási területén.

Amint az *Aradi Közlöny* annakidején megírta, Aradváros kulturális igazgatósága a rendelet ügyében magához a kultuszminiszteriumhoz fordult bővebb felvilágosításért. Mialatt *Popa* kulturatanácsos Bucurestiben időzött, a miniszterium megküldötte válaszáat, amelynek lényegbeli tartalma szószerinti fordításban a következő:

„A jövőben mindazokat a látványos előadásokat (toate spectacolele), amelyeknek művészeti produkció-jellege van a nyilvánosság

előtt, csakis a miniszterium engedélyezheti“.

A miniszterium értelmezése tehát még világosabban fogalmazza meg a rendelkezést, amely csakis *művészeti produkciókra vonatkozik*. Felvetődik tehát a kérdés: művészeti produkciónak lehet venni egy szabad-előadást, amelynek oktató jellege van...?

Aradváros kulturális igazgatósága a miniszterium felvilágosításának vétele után elhatározta, hogy különféle szabályokat léptet életbe a nyilvános előadások jövőbeli kérelmezését illetően. Így kötelezővé teszi, hogy mindazok az egyesületek, amelyeknek miniszterileg jóváhagyott alapszabályaik vannak, valamint a hasonló alapon működő egyesületek, amikön előadásokat kívánnak tartani, ezt a város kulturális igazgatóságnál kell kérelmezniük miniszteriumi okmányaik felmutatásának kötelezettsége mellett. Mivel a város a kolozsvári művészetügyi inspektorátussal tart ezirányban kiépített kapcsolatot, célszerű, ha az egyesületek legalább 14 nappal előbb kérik meg a város utján az engedélyt.

Az elhanyagolt aradi iskolák érdekében eredményes intervenciók történtek Bucurestiben

Popa Constantin kulturatanácsos bucaresti-i utjának eredménye — Az aradi légiforgalmi vámhivatal felállítására

Sturdza őrnagy, légügyi szakértő, Aradra érkezik

Röviden jeleztük legutóbbi számunkban, hogy *Popa Constantin* aradvárosi kulturatanácsos Bucurestiből hazaérkezett, miután több fontos ügyet elintézett az egyes miniszteriumokban. Haza érkezése után a kulturatanácsos felkereste hivatalában az *Aradi Közlöny* munkatársát, akinek *Popa Constantin* részletesen beszámolt bucaresti-i megőzötésainak eredményéről.

— Elsősorban is az aradvárosi iskolaszék ügyében jártam el — mondotta az *Aradi Közlöny* számára Aradváros kulturatanácsosa — mivel szükségessé vált, hogy a kultuszminiszterium kebelében működő vezérigazgatóság jóváhagyja az aradvárosi iskolaszék 1931. évi zárszámadásait és az 1932. évi költségvetési előirányzatát. Az iskolaszék 1931. évi zárszámadásai 2,059,766 lejre tesznek ki, míg az 1932. évi költségvetés jóváhagyott végösszege kétmillió 648,450 lej, szemben az 1931. évi költségvetés végösszegével, ami pontosan 1,986,254 lej volt.

— Az aradvárosi iskolaszék 1932. évi költségvetésében — folytatta érdekes felvilágosításait *Popa* tanácsos — ugyanazok a tételek és segély-előirányzatok szerepelnek, mint az elmúlt évi költségvetésben. Erre az évre a városi iskolák segélyezésére 1,580,000 lej, az épületek reparációs munkálatára pedig 910,000 lej irányoztunk elő.

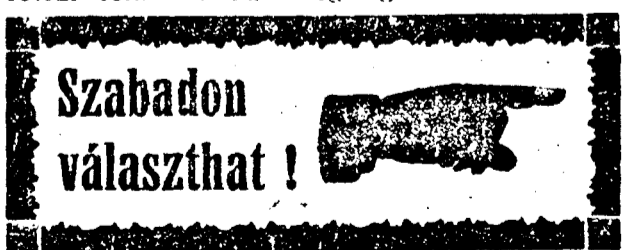
— Eredményteljesen intervenáltam a miniszteriumban a mikolakai elemi iskolai épület kibővítésének, valamint az igazgatói lakás átépítésének ügyében is. Amint emlékeztetés, Aradváros vezetőségének figyelmét egy mikolakai küldöttség hívta fel az iskolaépület elhanyagolt és rozzant állapotára és maga *Radu Cornel dr.* interimár-bizottsági elnök állapította meg, hogy sürgősen segíteni kell az iskolaépület és az igazgatói lakás elhanyagolt állapotán. Az interimár-bizottság maga is hozzájárult az iskolaépület átépítéséhez, amelyet a város mérnöki hivatalának tervei szerint fogunk megvalósítani. A két új tanterem megépítésére, valamint az igazgatói lakás építésé-

nek rendbehozatalára a miniszterium 633,186 lejre szavazott meg.

— Jóváhagyta a miniszterium a Mossóczytelepen építendő új elemi iskola terveit is — mondotta *Popa* kulturatanácsos. — Az iskola építésének költségeloirányzata 2,953,755 lej és a város vezetősége a *Neuman*-féle telken fogja felépíttetni az új épületet, amely a legmodernebb tervek szerint készül.

Az iskolai ügyek után a nemzetközi légiforgalmi állomás ügye iránt érdeklődtünk Aradváros kulturatanácsosánál, aki erre vonatkozólag a következőket mondotta az *Aradi Közlöny* munkatársának:

— A nemzetközi repülőállomás ügyében az iparügyi miniszterium légügyi osztályán jártam fenn. Ott hozták tudomásomra, hogy az Aeroport Vainal ügyében minden valószínűség szerint már a jövő héten Aradra érkezik *Sturdza* őrnagy, az ország egyik legkiválóbb légügyi szakértője, aki *Ruzsinszky* légügyi generálissal együtt legutóbb is Aradon járt. *Sturdza* őrnagy személyesen is közre kíván működni a repülőállomás megépítésének munkálataiban, különös tekintettel annak keretein belül működő légiforgalmi vámhivatal

felállítására. A város vezetősége a ma délutáni interimár-bizottsági ülésen foglalkozott az eddig felmerült építkezési költségek ügyével és ezeknek fedezetére egy 150,000 lejes rendkívüli hitelt nyitott meg. Igen valószínűnek látszik, hogy március hó 20-ig *Sturdza* őrnagy Aradra érkezik és aktív részt fog venni annak a bizottságnak munkájában, amelyik rendre kezébe veszi az aradi nemzetközi repülőállomás megépítésének munkáit.

Meghalt Szathmáry János az Arad-Csanádi Vasutak volt igazgatója

Aradváros társadalmának egy ismert és értékes tagja költözött ma el az élők soraiból. Hosszas betegeskedés után meghalt *Szathmáry János* az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár felügyelő-bizottságának tagja, az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak egyik alapítója, ismert sportbarát és lelkes vezetője több társadalmi megmozdulásnak. Általánosan ismerték és szerették Aradon *Szathmáry Jánost*, aki szorgalmával és munkásságával magas pozíciót vívott ki magának.

Szathmáry János Aradon született 1858. május 20-án. Iskoláit egyrészt Aradon végezte, majd Pesten érettségizett. Képződését végzett középiskolai tanulmányai után egyetemre ment, tanár akart lenni. A budapesti Tudomány Egyetem matematikai szakát hallgatta. Később megismerkedett *Boros Bénével* az Arad-Csanádi Vasutak alapítójával, aki felismerte benne a kivételes tehetséget és magához vette segítőtársnak. Tevékeny részt vett a vasut minden ügyében és *Boros Béni* sokszor kérte ki tanácsát. *Boros Béni* halála után *Vdsárhelyi Béla*, *Fábry Sándor*, majd *Koromzay Frigyes* vezérigazgatók mellett mint irányító tevékenykedett.

Külföldön is elismerték nagy tudását és praktikus gondolkodását, melyet külfölddel való tanácskozások alkalmával nem egyszer bebizonyított. Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár megalapításánál is közreműködött, ahol mint felügyelő-bizottsági tag mind a mai napig kivette részét a munkából. 1890-ben törvényhatósági bizottsági taggá választották meg. Szorgalma és munkássága által kivívta mindenki elismerését. Az *Aradi Athletikai Club* alapító elnöke volt és mintegy tizenöt éven keresztül intézte a klub ügyeit. Ő maga is, mint aktív sportember működött. Az aradi sport fejlődése érdekében nagy szolgálatot tett. Amihez hozzá kezdett, azt nagy ambícióval diadalra is vitte.

Boros Béni hűgát vette el feleségül és feleségének halála után, 1918-ban visszavonult a közszerepléstől, csak a takarékpénztár ügyeivel foglalkozott.

Sokat betegeskedett, de erős szervezete mindig győzedelmeskedett. Már fiatal korában aszmat kapott és ez a betegsége sokszor elkeserítette, azonban munkakedvét ez sem tudta csökkenteni. Nem szerette a nyilvános szerepléseket. Gyűléseken, értekezleteken ritkán szólalt fel, inkább csendben munkálkodott. Két leánya, *Ilonka* és *Erzsi* örömei voltak életének. Dédelgetve vették körül és ápolták a beteges öreg urat. Néhány napja állapota súlyosbodott. Tegnap azután annyira rosszul lett, hogy sürgönyileg értesítették fiát, *Szathmáry Béné*t a Szeged-Csanádi Vasutak főmérnökét. Betegségét tüdőgyulladás komplikálta és *Szathmáry Jánost* ma, hetvennégy éves korában megváltotta szenvedéseitől a halál. Fia ma érkezett meg Aradra, ócsapja ravatalához.

Szathmáry János halálhíre egész Aradon általános részvételt keltett. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Széchenyi-uccai gyászházból. Szerdán délelőtt 10 órakor ünnepélyes gyászmisét mondanak az elhunyt lelki üdvéért az aradi Minorita-templomban.

Az aradvárosi mozgószínházak műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: BORNEOI MAHARADZSA. Németül beszélő, kiválóan sikerült filmretek. Rejtélyes világrészek titokzatos benszületői, csodálatos vadállatok, fenséges helyszíni felvételek, ismeretlen népszokások, idegkísértő kalandok félelmetes őserdőkben. *Rose Hobart*, *Charles Bickford* és *Georg Renavent* játszik a főszerepeket.

SELECT MOZGÓ: KARAMASOFF TESTVÉREK. Dösztojewszi örökbecsű regényének németül beszélő filmváltozata, melyről a világsajtó kritikája és a közönség véleménye egybehangozva megállapította, hogy ebben a nagyszerű képben úgy a rendező, mint a színészek tudásuk és teljesítő képességük legjavát nyújtották. *Fritz Kortner* és *Anna Sten* a főszerepekben.

HIREK

Marasztaló ítélet Szirmay László hirlapíró halála ügyében

Devlotte Miksát haterer leire, Juhl dr.-t 5000 lej pénzbírságra ítélték

Temesvárról jelentik: A törvényszék büntető-bírósága ma hirdetett ítéletet Szirmay László temesvári magyar újságíró halálának körülményeivel kapcsolatban vád alá helyezett Devlotte Miksa temesvári Önkéntes Mentőegyesületi főtitkár és dr. Juhl Marcell orvos ügyében. Amint ismeretes, a temesvári fiatal magyar újságíró, amidőn Juhl dr. rendelésében megjelent, az orvos egyik mellékhelyiségében ciángáz-mérgezést kapott, ami pillanatok alatt végzett vele. A lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy ugyanabban az időben az emeleti lakásban Devlotte Miksa mentőegyesületi főtitkár ciánál feregtelenített egy lakást és a nehéz, szintelen és szagtalan gáz leszivárgott az első emeletre.

Gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt kerültek vád alá a mentőegyesületi főtitkár és a temesvári orvos. A vád és védbeszéd elhangzása után a törvényszék kihirdette rövid tanácskozás után az ítéletet, amely mind a két vádlottra nézve marasztaló volt. A bíróság Devlotte Miksa mentőegyesületi főtitkárt 6000 lej pénzbírságra ítélte, míg dr. Juhl Marcellt 5000 lej pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet kihirdetése után az ügyész az ítéletben megnyugodott, míg az elítéltek és védők a bűnösség megállapítása miatt felebbezést nyújtottak be. A marasztaló ítélet Temesváron várososszerte nagy feltűnést keltett, mert ugy Devlotte Miksa, mint Juhl dr. közismert és általános szimpátiának örvendő emberek.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Hideg idő várható, nappal némi felmelegedéssel.

— **Lennart svéd királyi herceg esküvője.** Londonból jelentik: Lennart svéd királyi herceg, a svéd trónörökös fia, ma tartotta esküvőjét Londonban Miss Wandcarrl kisasszonnyal. A királyi herceg szülei tudvalevőleg elleneztek azt, hogy polgári családból származó leányt vegyen el feleségül, de a herceg lemondott rangjáról és nevééről és az angol miszt választotta.

— **Comsa aradi püspök előadása Temesváron.** Comsa Gergely dr. aradi görög keleti püspök szombaton Temesvárra utazik, ahol Tiucra Patric dr. görög keleti főesperesnél száll meg. A püspök vasárnap reggel kilenc órakor a gyárvárosi román templomban ünnepi misét celebrál, fél tizenkettőkor pedig a Tiszti Kaszinó nagytermében előadást tart. Délután a püspök az új konzisztórium tagokat és az egyház több vezetőjét látogatja meg, este pedig visszautazik Aradra.

— **Hazaérkezett Lázár Ágoston dr.** Lázár Ágoston dr., aradmegyei közigazgatási igazgató ma délből Bucarestből hazaérkezett. Lázár dr. szombaton reggel veszi át újra hivatala vezetését. A megyei közigazgatási igazgató számos kisebb jelentőségű technikai adminisztrációs ügyét sürgette meg Aradmegye közigazgatásának az illetékes minisztériumi fórumok előtt.

— **Füfetlen irodákban dolgoznak a rendőrség tisztviselői.** Azok, akik ma megjelentek a rendőrségen, érdekes látványnak voltak a szemtanúi. A hivatali szobákban a tisztviselők télikabátban, hócipőben ültek és azok, akik már nagyon átfáztak, a szobában való le- és fűsétálással igyekeztek felmelegedni. A rendőrségen ugyanis ma kifogyott a fa. Annak ellenére, hogy Moga Romulus dr. rendőrkezes már többször interveniált fáért, a kérés nem nyert elintézését, úgy, hogy a rendőrségi tisztviselők hideg szobában voltak kénytelenek dolgozni. A délelőtti folyamán azután a rendőrkezes látogatást tett Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnökkel és bejelentette, hogy a rendőrség tüzfakészlete elfogyott, Radu dr. ígéretet tett arról, hogy a rendőrkészletre a rendőrhelyiségek számára két vagon fát fog sürgősen kiutalni.

— **Fényképek a király látogatásáról.** Az aradmegyei prefekturára leirat érkezett a királyi udvartartástól. A leiratban arra kéri Serbanu György dr. megyei prefektust, hogy Károly király elmúlt évi aradi látogatása alkalmából készült fényképfelvételekből állítson össze újra egy albumot a királyi ház számára, amelyben a legsikerültebb fényképfelvételekből 3-3 példányt helyeznek el. A megyei prefektus ebben az értelemben megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Kötelező a tüzőltő-inspekció a mozikban.** Chera Flórián, városi tüzőltőparancsnok hivatalosan felírt a kultuszminisztérium keretei között működő színházak vezérigazgatóságához. Aradváros tüzőltőparancsnoka az irányban érdeklődött a minisztériumban, hogy kötelező-e a városi tüzőltőtűstület rendszeres napi szolgálatot tartani az aradvárosi mozikban, vagy mentesítheti-e ez alól a kötelezettség alól a tüzőltőságot Aradváros vezetésére? A színházak vezérigazgatósága oly értelemben válaszolt, hogy bármilyen nyilvános előadás rendezése törvényileg kötelezett arra, hogy a nagyközönség személyi biztonságának érdekében megfigyesse a tüzőltők inspekciós szolgálatát. Ez alól nem lehet természetesen kivétel Aradváros sem.

MA, Iparos-Otthon MA,
szombat este 9 órakor szombat

Emmer Sándor
hegedűfestje.

Zongorán kísőr: Klohs Frigyes.

Kötelező műsorok. Literatura v. Oláh S. és Tsa.

— **Visszaloptott sertések.** Lopás miatt kerültek az aradi törvényszék elé Prundan Péter és Burta Tódor nádasi lakosok, akik a község melletti erdőből négy sertést loptak el, amelyeket eladtak. Később a csendőrségi nyomozás megállapította, hogy a tolvajok kik voltak, mire Prundan és Burta Tódor a sertéseket visszalopták. Ezzel megkárosították a vevőket, akik szintén bűnvádi feljelentést tettek a tolvajok ellen. A törvényszék lopásért Prundan Pétert egy havi, míg Burta Tódort három havi fegyházra ítélte.

— **Rendkívüli hitelt nyit Aradváros a repülőtéren munkálatok fedezetére.** Aradváros vezetősége, ma délutáni interimár-bizottsági ülésén elhatározta, hogy a repülőtéren munkálatok fedezetére, valamint a temesvári kerületi vezérfelügyelőség autófenntartási segélyére megszavazott kiutalások fedezetére, rendkívüli hitelt nyit. Ugyanebből a rendkívüli hitelt fogják kielégíteni Nicolae vici temesvári ügyvéd igényeit is, aki az ügyvédi honoráriumok kifizetését sürgeti Aradvárosánál.

**Megérkeztek az olcsó tavaszi
szövet és selyem
ujdonságok**

Serilana

MINORITA-PALOTA.

— **Építési kölcsönt kapnak a városi tisztviselők.** Aradváros vezetősége ma foglalkozott a városi tisztviselők házépítési kölcsönügyével. A városnak összesen fél millió lej áll erre a célra rendelkezésére és ez az összeget ma öt városi tisztviselő között osztotta szét. Popa Constantin városi kultúratanácsos 300 ezer, Muresan János főmérnök 100 ezer, Takács József 40 ezer, Subu Constantin 40 ezer és Tesics Milán 20 ezer lejt kaptak ebből az összegből, házépítés céljaira.

— **A Romániai Építésszek és Építőmesterek Országos Szövetsége** emlékiratot terjesztett fel a munkügyi minisztériumba. A memorandum a nagyfontosságú szakmai iparág képviselői tiltakozását jelentik be az elviselhetetlenül magas betétegyeztetési és balesetbiztosítási járulékok díjtaksája ellen. Kéri a taksák mérséklését és az egyes cégkategóriáknak eltörlesztését, amelyeket a minisztérium a taksák nagyságának megfelelőleg alkotott meg.

Három napi gondolkodási idő után Vannay felebbezést jelentett be

Védője kórházba utalását kérte

Budapestről jelentik: Vannay László ügyében Daniel Sándor dr. ügyvéd a három napi gondolkodási idő letelése után, ma felebbezést jelentett be a honvédtörvényszék ítélete ellen. Egyben pedig kérte Vannaynak kórházba való beutalását, mivel az orvosok megállapítása szerint, tudóscsúcsuruttja van.

— **Hét évi fegyház anyósgyilkosságért.** Szegedről jelentik: Felebbezés folytán ma foglalkozott a szegedi ítélőtábla Biszkup Nikitorné anyósgyilkos asszony bűnügyével. Biszkupné 1930 októberében szóváltás közben agyonütötte anyósát, akinek holttestét azután a kertben ásta el. A gyilkosságot csak egy év múlva fedezték fel, amikor Biszkup a kertben vermet ásott. A törvényszék annak idején az asszonyt 7 évi fegyházra ítélte, amit a Tábla ma helybenhagyott. — Ugyancsak ma tárgyalta az ítélőtábla Varga János 40 éves szentesi napszámos ügyét, aki 1931 március 4-én hajnalban megölte feleségét. A táblai tárgyaláson helybenhagyták a 12 évi fegyházbüntetést.

— **Temető helyet keres a város a neológ izraelita hitközségnek.** Mint ismeretes, az aradi neológ izraelita hitközség pár héttel ezelőtt beadvánnyal fordult Aradváros vezetőségéhez, amelyben egy új temető helyet kért a várostól, arra való tekintettel, hogy a jelenlegi temetőbe csak 1933-ig lehet temetkezni, mivel az már csaknem megtelt. A város több ízben foglalkozott a kérdéssel és legutóbb a mérnöki hivatal bízta meg azaz, hogy a város külterületén egy alkalmas helyet jelöljön ki erre a célra. A mai interimár-bizottsági ülésen Muresan főmérnök előterjesztette, hogy Gájban — a vámmellett — találtak egy temetőnek megfelelő, hat hold kiterjedésű területet, ebben az esetben azonban a városnak egy odavezető utat kellene építeni, ami igen költséges. Hosszas tanácskozás után a város vezetősége úgy határozott, hogy a kérdésben még nem dönt, hanem újabb megbízást adott a mérnöki hivatalnak, hogy a Simándi-uton próbáljon valamilyen megfelelő telket erre a célra szerezni.

— **Feljelentett ügynök.** Gerő Aurélia, Str. Alexandru Gavra 15. szám alatti lakos ma fellejelentést tett az aradi rendőrségen Kárpáti Gyula, Str. Episcopul Radu 22. szám alatti lakó ügynök ellen, akinek közvetítésével egy varrógépet vásárolt. Gerő Aurélia még nem fizette ki a varrógép vételárának teljes összegét. A fellejelentés szerint Kárpáti Gyula erőszakkal behatolt lakására, a varrógépről leszerelt egyes alkatrészeket, úgy, hogy a gép használhatatlanná vált, majd pedig tetteleg is inzultálta Gerő Auréliát. Az ügyben a rendőrség bevezette a vizsgálatot.

— **Új árlejtés a színházi ruhatárra és büffőre.** A színházi büffé és ruhatár bérletére kiírt árlejtésre mindössze egyetlen ajánlat érkezett be. Mivel a város ezt az ajánlatot nem találta elfogadhatónak, elhatározta, hogy újabb árlejtést ír ki.

— **Életfogytiglani fegyházra két rablőgyilkos.** Kaposvárról jelentik: A kaposvári törvényszék életfogytiglani fegyházra és tíz évi hivatalvesztésre ítélte Szabó Kálmán ottani lakost, aki az elmúlt év szeptemberében Lengyeltötiben tizenkilenc baltacsapással megölte özvegy Simán Mártonné hetvenéves trafikost. Az idős asszonyt Szabó Kálmán ki is fosztotta. A vádlott megnyugodott az ítéletben, míg az ügyész felebbezett.

— **A város kézpénzért veszi meg a Mosóczy-telepi iskola telkét.** Az interimár-bizottság mai ülésén ismételt foglalkozott a Mosóczy-telepen építendő elemi iskola ügyével. A kérdésben Muresan János főmérnök referált a város vezetőségének, aki előadta, hogy a telkek, amelyen az iskolát szándékoznak felépíteni, a Neuman Testvérek tulajdonát képezik. A város megbizottja már folytatott tárgyalásokat a Neuman Testvérek képviselőjével és ekkor az az ajánlat vetődött fel Neumanék képviselőjének részéről, hogy a város ne pénzért vegye meg az elemi iskolához szükséges 948 négyszögölnyi telket, hanem ahelyett adjon egy hasonló értékűt a Calea Aurel Vlaicu. A város vezetősége véglegesen még nem határozott a kérdésben, de a többség véleménye az, hogy a város ne cseréljen, hanem kézpénzért vegye meg a szükséges telket.

Megérkezett Aradra a színházi szubvenciók fedezeti összegének kiutalása

Intervenció a pénzügyminisztériumban — Dr.
Radu Cornel nyilatkozata

Általános érdeklődést váltott ki Aradváros magyar társadalmában az Aradi Közlönynek egyik legutóbbi cikke, amelyben Aradváros színházi szubvencióinak ügyét ismertették. Értesüléseink szerint a pénzügyminisztériumban Popa Constantin városi kulturatanácsos intervenciót, hogy kiutalják az aradi látványossági adók összegéből a város vezetésének visszajáró 32 százalékot és ennek az intervencióknak nyomán érkezett meg az aradi pénzügyigazgatóságra a minisztérium értesítése is.

A mai nap folyamán az Aradi Közlöny munkatársának alkalma volt érdeklődni illetékes helyen, hogyan áll a kiutalt 180.000 lej ügye. Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— A pénzügyminisztérium akkreditívje ténylegesen megérkezett a pénzügyigazgatóságra, de mindeddig nem kaptuk meg az ugynevezett „Ordonanta de Plata“-t, amely feljogosítaná a pénzügyigazgatóságot, vagy akár a várost arra, hogy a kiutalt összeget ténylegesen fel is vehesse. Amíg ez a fizetési meghagyás meg nem érkezik, természetesen nem aktuális a szubvenció-kérések felett tárgyalog alapon is döntő vegyes-bizottság.

Értesüléseink szerint e vegyes-bizottság tagjai a következők: Moldovan József volt tanfelügyelő, Caba pénzügyi administrator, Popovici középiskolai tanár és Crisan Ascaniu interimár-bizottsági tag, a Moise Nicoara fiúliceum igazgatója. Könnyen lehetséges, hogy a minisztérium fizetési meghagyása már a jövő hét folyamán Aradváros vezetésének kezében lesz és akkor haladéktalanul sor kerül a fenti bizottság összehívására is, hogy döntson az aradi magyar színtársulat igazgatójának, a kolozsvári román operatársulat igazgatóságának és Marloara Voiculescu bucaresti-i revü-társulatának beadott és az interimár-bizottság által megszavazott szubvenció-kéréssel felett.

— Három líkórgyári igazgató ma elhagyta az aradi ügyészség fogházát. Az aradi törvényszéktől, mint az Aradi Közlöny megírta, kaució ellenében szabadlábra helyezését kérték a nagyváradi Egyesült Líkórgyárak igazgatói, Ulman, Gutfried és Fellner, akik közel öt hónapja vannak vizsgálati fogságban. Védőjük, Raicu Aurel dr. harmincezer lej garanciát ajánlott fel személyenként és egyben rámutatott arra, hogy mindegyik le tartóztatottnak bejelentett lakása van Nagyváradon. Az aradi törvényszék Costa dr. Constantinescu-tanácsa ma reggel hirdette ki a döntést a szabadlábra helyezés iránti kérelemre vonatkozólag. A törvényszék ötvenezer lej kaució letételét követelte az igazgatósági tagoktól, amelynek megtörténte után, elhagyhatják az ügyészség fogházát. A védő még a délelőtt folyamán letétbe helyezte a kívánt százötvenezer lejt és a tételt tanúsító nyugtákat a törvényszékre bemutatva, úgy, hogy a három líkórgyári igazgató délután el is hagyta a fogházat.

— Gyermekgyilkosságért elítélték egy anyát és a szülésznőt. A gyoroki csendőrség az elmúlt év folyamán bizalmas bejelentést kapott, hogy Fülöp Julia gyoroki leány, újszülött gyermekét megölte és a ház istállójában elásta. A feljelentés szerint, a leánynak Hus Péter szabadságolt katonával volt szerelmi viszonya és ennek következménye volt az újszülött, akit megölt. A csendőrök felásatták az istálló földjét és valóban meg is találták az elásott gyermeket. A nyomozás során letartóztatásba helyezték úgy Fülöp Juliát, mint Tóth Jánosné radnai szülésznőt. Az aradi törvényszék ma vonta felelősségre a vádlottakat és Fülöp Juliát, valamint Tóth Jánosné szülésznőt 1 hónapi és 28 napi fogházra ítélte, amelyet az elszünetelt vizsgálati fogsággal kiöltöztetnek a törvényszék.

Valuta, amire nincs zárlat
Kisasszony valutája
(Dollárpapa)
sikere szabadon szárnyal a
CORSO-MOZGOBAN.

— A törvényszéki orvos nem fejezte be a gyilkos katona elmeállapotának megvizsgálását. Az aradi törvényszék az elmúlt hó folyamán tűzte ki főtárgyalásra Murza Jakab szabadságolt katona gyilkossági ügyét, aki az elmúlt év őszén egy vásárra igyekvő házaspárt lőtt agyon a pankotai országúton. A legutóbbi főtárgyaláson a gyilkos védője bejelentette, hogy Murza nem beszámítható és ezért kérte, hogy a törvényszék rendelje el elmebeli állapotának megvizsgálását. A törvényszék el is rendelte Murza orvosi felügyelet alá helyezését és 14 napos határidőt adott a törvényszéki orvosnak, hogy orvosi véleményét beterjessze. A mai főtárgyaláson a törvényszéki orvos a megfigyelésre szánt idő meghosszabbítását kérte a törvényszéktől arra való hivatkozással, hogy a rendelkezésre álló idő alatt nem tudta teljesen befejezni Murza elmebeli állapotának megvizsgálását.

— Husz iskolát zártak be Aradon az influenza miatt. Az aradi influenza-járvány miatt zárva tartott iskolák száma a mai napon huszra emelkedett. Aradváros főorvosi hivatala ma elrendelte a 16. és 13. számú városi elemi iskolák, valamint az egy és hármas számú városi kisdudóvódák bezárását. Négy napra beszüntették a tanítást az aradi Fa- és Fémipari szakiskolában is. A járvány különben enyhül és a megbetegedések száma egyre csökken.

Félreértés

ORVOS: A mdja van megdagadva, de ez nem aggaszt. . .

— Engem sem aggasztana, ha a doktor ur mdja volna megdagadva . . .

HÖLGY: Rendszerint akkor kelek, amikor a nap besüt az ablakomon.

— Olyan korán kelő?

— Oh nem . . . az ablakom nyugatra nyúlik.

— Felmentették a megvádolt curtici adóhivatókat. Az aradi törvényszék ma tárgyalta le a sikkasztással vádolt Ursu István curtici adóhivatali főnök ügyét. A vád szerint az adóhivatali főnök Ilcu Tódor mácsai gazdálkodótól 1900 lejt vett át, azzal, hogy azt befizeti a curtici-i községi pénztárba. Állítólag Ilcut felszólították, hogy a községgel szemben fennálló adóját rendezze, mire a gazdálkodó hivatkozott arra, hogy az összeget átadta az adóhivatal vezetőjének. A mai napon megtartott főtárgyaláson beigazolást nyert, hogy szokás volt az, hogy a szomszédos községek lakói a községi adókat befizetésre átadták az adóhivatali főnöknek. Ebben az esetben is Ursu nyugtát mutatott be, amellyel igazolta, hogy a községnek nincs semmi követelése Ilcuvál szemben és így a törvényszék felmentette a vád és következményei alól.

— Ha fáj a feje és szédül, ha teltséget, bélizgalmat, gyomorégést, mellszorulást vagy szivdobogást érez, igyék minél előbb valódi Ferenc József keserűvizet. Gyomor- és bélszakorvosok bizonyítják, hogy a Ferenc József víz remek természetalkotta hashajtó. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Feljelentett gyoroki gazdálkodó. Győrfi István gyoroki gazdálkodót sikkasztás miatt jelentették fel, mert állítólag a gyámsága alá rendelt két kiskoru 2000 lejt kitevő hagyatékát saját céljaira fordította. A törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást, amelyen Győrfi azzal védekezett, hogy a pénzt nem akarta máshol elhelyezni, azonban azt teljes egészében visszatéríti a kiskorúaknak, amikor azok nagykorúak lesznek. A törvényszék Győrfit öt napi elzárásra ítélte.

Vasárnap d. e. 11 órakor

MATINÉ
MALEK MINT CASANOVA

végig kacagás

Mikimaus.

Ítélet a sikkasztó mikalakai írnok felett

Az aradi törvényszék másfélévi börtönre ítélte
Gábor Severt.

Az aradi törvényszék ma hirdetett ítéletet Gábor Sever volt mikalakai községi írnok bűntudatában. Mint ismeretes, Gábort sikkasztással vádolták, mert a községi adókat hamisított nyugták alapján felvette és nem fizette be a községi pénztárba. A mikalakai „Olimpia“ sportegyesület igazgatósági tagjai nevére pedig váltókat hamisított és ily módon több, mint 100.000 lejjel károsította meg az igazgatóság tagjait.

A törvényszék büntésnek mondta ki Gábor Severt sikkasztás és magánokirathamisítás bűntudatában és ezért másfél évi börtönre, azonkívül öt évi hivatalvesztésre ítélte. Gábor az ítélet ellen felbezéást adott be.

— Ahol nem ismerik az influenzát. Abbáziából jelentik: Az idén valamilyen csodálatos enyhe tavasz köszöntött Abbáziára. A Lungomaren — talán ez a legszebb sétánya a világnak. — már decemberben bimbózni kezdtek a fák. A Palazzo-szálló öt órai teáin és a soirée dancant-jain valóságos divatrevüt rendeznek felvonuló tolettjeikkel az újjvilág és az óvilág legszebb asszonyai. A fürdőhely vezető szállodái: a Hotel Palace, Bellevue és a most Regina néven vezetett egykori Stefánia, számolva a súlyos gazdasági helyzettel, mélyen leszállították áraikat. Ezekben a hotelekben déli fűkésű, balkonos, tengerre néző, folyóvízzel ellátott szobák, teljes ellátással, még a husvéti szezonban is, napi 40 lirába kerülnek.

— Ragyogó műsor Bodenwieser Gertrud hét-től táncestélyén. Oriási érdeklődés nyílvánul meg Aradon Bodenwieser Gertrud klasszikus táncfényomén egyetlen estélye iránt, amely hétfőn este fél kilenckor fog lezajlani a Kulturpalotában. A Bodenwieser Csoport ragyogó műsorral mutatkozik be az aradi közönségnek. Az elmélyülés órái című tánc ciklus, amely az alkotásnak, várakozásnak és beteljesedésnek gondolatát viszi művészi mozgásba, hatalmas sikert aratott minden világvárosban. A gépdémon című konstruktív tánc olyan hallatlanul érdekes és értékes elgondolás, hogy minden egyes részletében tökéletes műveltséget nyújt. Mindenki siessen tehát Sándor Ferenc könyvkereskedésébe és gondoskodjon mielőbb jegyről, mert ilyen kulturálvezetben egyhamar nem igen lesz része az aradi közönségnek.

— Az AKE-tagok felkéretnek, hogy holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor a Kioszk nagytermében tartandó közgyűléseken minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-egyesülete ezúton értesíti úgy a volt Máv. és CFR vajamint a volt Acsev. nyugdíjasokat, hogy a f. évi március havi nyugdíjak a CFR. központi pénztáránál a következőképpen lesznek kifizetve: A volt Acsev. nyugdíjasok március hó 14-én hétfőn A—M kezdőbetűig, 15-én kedden, N—Z kezdőbetűig, a volt Máv. és CFR. nyugdíjasok: március 16-án A—K, 17-én pedig N—Z kezdőbetűig. A nyugdíj kifizetések március hó 14-én reggel 9 órától délután 1-ig és 4—fél 7 óráig, a többi napokon pedig reggel 8 órától délután 1-ig illetőleg 4-től fél 7 óráig eszközöltetnek. A torlódások elkerülése végett felkérjük a nyugdíjasokat a fenti időpont és sorrend betartására.

Corso-Mozgó mai műsora:

KISASSZONY VALUTAJA. Hedy Kiesler, Heinz Rühmann, Hans Moser. A legmulatságosabb vígjáték, a legjobb szereplőkkel.

SPORT KÖZLÖNY

Villamos akkumulátorokkal doppingolták a lovakat az ausztráliai lóversenyeknél

A család következtében rengeteg embert ért veszteség.

Londonból jelentik: Az ausztráliai lóversenypályákon nagyszabású családoknak jöttek a nyomára. Több zsoké ugyanis cigarettadoboz alakú villamos-akkumulátort tartott a kezében, mellyel gondbnyomásra villamos-ütéseket adott a lovaknak, úgy, hogy a szerencsétlen állatok hihetetlen erőfeszítést fejtettek ki a versenyeken. Volt olyan akkumulátor is, amelyet a nyeregben rejtettek és viszont a lábának egy szorítására működött. A család következtében rengeteg embert váratlan veszteségek értek, mivel a favorit lovak lemaradtak és azok, amelyeket utolsónak tippeltek, futottak be elsőnek.

O Jövő héten alakul meg az aradvárosi tisztviselők sportegyesülete. Általános érdeklődést keltett sportkörökben az aradvárosi tisztviselők sportegyesületének megalakulási mozgalma, melyet maga Aradváros vezetősége is egyerkölcsileg, mint anyagilag támogatásban részesít. Az új sportegyesület alakuló közgyűlését a jövő hét folyamán tartja meg. Értesülésünk szerint az egyesület neve „Aradul” lesz.

O Ülészék a Nyugati-liga vasárnap. Temesvárról jelentik: A Temesváron székelő Nyugati-liga vasárnap, március 13-án délután hat órakor, a szövetség helyiségében, rendezést tart, amelyre az aradi tagok is átrándulnak Temesvárra, miután az ülésen a megjelenés kötelező.

O A Ferencváros és a Hungáriát lekötötték Kolozsvárra. Kolozsvári jelentés szerint, a Ferencváros csapatát két kolozsvári játékosra lekötötték. Az egyik mérkőzést a Romania, míg a másik meccset a Haggibor ellen fogja megvívni a komplett felállítással pesti csapat. Az Universitatea tegnap lekötötte a Hungáriát egy mérkőzésre, amely május 8-án lesz megtartva.

O Box-kabarét rendez a Hakoah sportegylet szombaton este. A Hakoah sportegylet szombaton este 7 órai kezdettel, a Bocskaj-téri zsidó elemi iskola tornatermében box-kabarét rendez, amelyen, bár nem nyilvános jellegű, vendégeket szívesen lát a vezetőség. Ezen a box-kabarén „fellépnek” a vezetőség tagjai, a footballisták, valamint a többi műkedvelők is.

O Bucuresti válogatott jégchokki-csapata legyőzte lengyel ellenfelét. Bucurestiből jelentik, hogy a lengyel Czarny jégchokki-csapatát 2:0 (0:0, 1:0, 1:0) arányban legyőzte Bucuresti válogatott együttese. Mindkét gólt Cantacuzino szerezte.

Kilométerekre nyuló sorban zarándokol Páris népe Briand ravatalához

Naponként ötvenezer ember vonul el a ravatal előtt — A tanács uccát nevez el az elhunyt államférfiről — Walkó magyar külügyminiszter Párisba utazik a temetésre

Párisból jelentik: A késő éjszakai órákig vonultak el Briand ravatala előtt a gyászoló tömegek. Több kilométer hosszúságban lepték el az uccát azok, akik még utóljára látni akarták Franciaország nagy államférfiát. A tegnapi és a mai nap folyamán mintegy negyven-ötvenezer ember vonult el Briand ravatala előtt. A párisi városi tanács elhatározta, hogy Páris egyik legforgalmasabb helyén uccát nevez el Briandról.

Walkó Lajos magyar külügyminiszter ma Párisba érkezett és szombaton részt fog venni Briand temetésén. Az a terv, hogy a temetés után megbeszélést folytasson Tardieuvel a Duna-konföderációról, nem valósulhat meg,

Egymillió lej az aradi tanítóknak és a csendőrségnek

Megérkezett a pénzügyminisztérium kiutalása — Rendelet érkezett, amely szerint tilos sürgetni a késedelmes kiutalásokat

A pénzügyigazgatóság az elmúlt hét folyamán kért hét millió lejt a hátralékos fizetések és nyugdíjak ki fizetésére. Ma érkezett le a pénzügyminisztérium kiutalása, amellyel egy millió lejt bocsájtott a pénzügyigazgatóság rendelkezésére, amelyből a tanítói és csendőrségi fizetések egy részét folyósították. Ezzel kapcsolatban érdekes rendeletet kapott a pénzügyigazgatóság. A minisztérium szigorúan elrendelte, hogy a jövőben a pénzügy-

igazgatóságnak nem szabad megsürgetni a kiutalásokat, amelyeket a minisztérium küld le. Különösen vonatkozik ez a távirati sürgetésekre, amelyek külön költséget jelentenek és amelyeknek elküldése éppen a költségekre való tekintettel, a jövőben sincs megengedve. Ezentúl tehát a pénzügyigazgatóság legfeljebb levélben sürgetheti meg a kért kiutalások elküldését, hacsak azt is meg nem állja a minisztérium.

Bűnvádi feljelentés egy erdélyi mágnás ellen 350 ezer pengő váltótartozás miatt

Gáger János báró, a Nemzeti Kaszinó kártyacsatáinak ismert résztvevője ellen történt a feljelentés — Károlyi László gróf bűnvádi utra terelte a rendezetlen adósságok ügyét — A rendőrség nem vezetett be nyomozást, mert nem lát bűnyűvet fennforogni

Budapestről jelentik: A Nemzeti Kaszinó exkluzív termeiben napok óta egy kínos ügyről beszélnek a mágnások. Az ügy központjában báró Gáger János földbirtokos áll, aki ellen Magyarország egyik leggazdagabb mágnásának, gróf Károlyi István földbirtokosnak a fia, Károlyi László gróf 350.000 pengős rendezetlen váltótartozás miatt bűnvádi feljelentést tett a főkapitányságon.

Gáger János báró a fővárosi arisztokráta körök ismert tagja, osztrák eredetű, erdélyi család sarja. A család férfitagjai jobbra katonák voltak és a régi osztrák-magyar hadseregben szolgáltak. A fiatal báró is katona volt, azonban a harcra szerzett súlyos térldővése megakasztotta őt további katonai karrierjében. Több hónapos frontszolgálat után olyan súlyos láblövést kapott, amelynek nyomát örökké viselni fogja. A lábába fúródott golyó szétroncsolta a térdkalácsot, úgy, hogy a snájdig fiatal huszártiszt súlyos műtéten esett keresztül és egyik lába rövidebb lett.

A háború befejezése után a Nemzeti Kaszinó néhány előkelő tagjának ajánlására Gáger János bárót rendes tagul vették fel. A Nemzeti Kaszinóban való felvételekor azt tudták róla, hogy jó családból származik és hogy Erdélyben kisebb kiterjedésű földbirtoknak a tulajdonosa.

Ez a birtok báró Gáger Jánosnak gondtalan megélhetést biztosított, azonban nem hozott olyan nagy jövedelmet, amely egy fényűző, költséges életmód terheit elbirta volna.

A fiatal bárót azután, hogy a Nemzeti Kaszinó tagjává avatták, sokszor látták a chemin de fer és baccaratasztalok mellett szerencsét próbálni. Eleinte kisebb összegek voltak a tétek, de később, amikor a szerencse is kedvezett neki, nagy kár-

tyacsaták szereplője lett és abban az időben milliós összegek fordultak meg egy-egy játszma alatt a kezén.

A fiatal báró szerencsecsillaga azonban — amely hosszú időn keresztül kísérte — mindinkább elhalványodott. A veszteségek mind nagyobbak voltak és az elszórt pénz visszaszerzésére már gondolni sem lehetett, mert a mindig rosszabbodó gazdasági helyzet hullámai átcsaptak a Nemzeti piros szőnyeggel borított lépcsőin is, nagy kártyacsaták, a sok ezer pengőben folyó játzmák megszűntek és szerény keretek közt mozgó, inkább szórakozás céljait szolgáló kisebb kártyapartik alakultak.

Báró Gáger János a Nemzeti Kaszinó tagjaitól időközben minduntalan haráti kölcsönöket vett igénybe. Ezek a kölcsönök rendszerint váltó formájában kerültek a báró kezébe. A váltóadósságok napról-napra növekedtek, úgy, hogy e pillanatban óriási összegekről beszélnek, amely erősen megközelíti a félmillió pengőt.

Gáger báró anyagi zavarai

Gróf Károlyi László a Nemzeti Kaszinóban ismerkedett össze Gáger János báróval és megkedvelte őt. Amikor a báró anyagi zavarok közé jutott, fölkereste a fiatal grófot, aki tudvalevően huszmillió pengőt reprezentáló vagyon egyetlen várományosa. Súlyos pénzzavaraira hivatkozott Gáger János báró és több ízben nagyobb összegű váltókat íratott alá gróf Károlyi Lászlóval. A váltók lejártakor Gáger János báró nem tudott fizetni és így természetesen a jóálló kénytelen volt a vállalt kötelezettségeket eleget tenni.

A Károlyi-család jogtanácsosa két nappal ez előtt megjelent a főkapitányságon az intellektuális osztály vezetőjénél és gróf Károlyi László megkérőzése miatt átnyújtotta terjedelmes följelentését, amelyben a kárösszeget 350.000 pengőben jelöli meg.

Kétnapi nyomozás után a referens rendőrtisztviselő az intellektuális osztály vezetőjének utasítására pénteken délelőttre idézte be Gáger János bárót a főkapitányságra kihallgatás végett. A báró kihallgatása után természetesen sor kerül a tanúk kihallgatására is, akik között nem egy ismeretlen mágnás szerepel.

Budapesti jelentés szerint a gróf Károlyi István-féle váltóügyben ma délelőtt kihallgatták Gáger János bárót, aki kijelentette, hogy a váltóügyet minden egyes alkalommal megbeszélte gróf Károlyi Istvánnal és így nem érti, hogy miért történt meg a feljelentés. Elmondta többek közt azt is, hogy édesanyjának Temesvár mellett nyolcszázholdas birtoka van és hogy Amerikában élő nagybátyja hetvenezer dolláros kölcsönt ígért neki. A fiatal báró ebből az összegből akarta a váltótartozást kifizetni. A rendőrség véleménye szerint bűneset nem forog fenn és így az ügyet minden valószínűség szerint nem is teszik át az ügyészségre.

mivel Tardieu úgy a szerénységben, mint a Kamarában rendkívül el van foglalva. Walkó tehát visszautazik Genibe, ahová vasárnap Tardieu követi és itt fogják megvitatni a konföderáció tervét. Egyben pedig Walkó kifogja fejteni a francia miniszterelnök előtt a magyar álláspontot is.

A közep európai államok konföderációjával kapcsolatban a „Le Temps” azt írja, hogy a jövő héten a tárgyalások már határozott formát fognak ölteni és azokon már Tardieu is részt vesz. A tárgyalásokon mindenképp a nagyhatalmak olyirányu megegyezését fogják szorgalmazni, hogy a konföderáció megvalósítása ügyében intézzenek felhívást az érdekelt országokhoz.

Bünyvádi feljelentést adtak be a német belügy-miniszter és a berlini rendőrfőnök ellen

A feljelentés adatai szerint, két vádkott iratait a szociáldemokrata sajtóhoz juttatták el — A feljelentők erkölcstelen merénylet miatt voltak letartóztatásban

Berlinből jelentik: Különös, de egyben rendkívül érdekes feljelentés futott ma be a berlini rendőrségre. A feljelentést Severing birodalmi belügyminiszter, valamint Grzdenski berlini rendőrfőnök adták be ismeretlen tettesek ellen és az összefüggésben áll egy régebbi bírói eljárással, amelyet a nemzeti szociálista-párt két tagja: Röhn volt hadnagy és Heinsoth dr. orvos ellen indítottak erkölcstelen merénylet címén. A két vádlottat nemrégiben bocsátották szabadon. A feljelentést most Röhn és Heinsoth adta be azon a címen, hogy szabaddá helyezésük alkalmával nem kapták vissza leveleiket és okmányjaikat, amelyeket ismeretlen tettesek — de akik minden bizonnyal hivatalos funkciót töltenek be — a lapok birtokába juttatták. A két nemzeti szociálista okmányából ugyanis a szociáldemokrata sajtó részleteket közölt. A feljelentők azt állítják, hogy a közlések nemcsak Severing belügyminiszter és Grzdenski rendőrfőnök — akik tudvaleg szociáldemokraták — de a szociáldemokrata pártvezetőség tudtával történt. Egyben pedig azzal vádolják meg a két magas állást betöltő funkcionáriust, hogy a leveleket és iratokat ők juttatták el a szociáldemokrata sajtóhoz.

Színház — Irodalom — Művészet

Pereskedés a „Maya“ hangszere-lési díja körül

Fényes Szabolcs nagyváradi zeneszerzőt beperelték 450 pengőért. — Ügyvédje szerint nem perelhető, mert még kiskora.

Budapestről jelentik: Fényes Szabolcs nagyváradi fiatalember, a Maya című operett zeneszerzője állott ma a budapesti járásbíró-ság előtt, mint alperes. Fényest Szattler Andor perelte be, mert a fiatal zeneszerző adós maradt neki az operett hangszere-lési díjával, 450 pengővel. Fényes ügyvédje azzal védekezett, hogy ügyfele még kiskora, így tehát a saját nevében jogérvényes ügyleteket nem köthet.

A felperes ügyvédjének ezzel szemben az volt a véleménye, hogy Fényes önálló kereset-tel bír, mert mint a Maya zeneszerzője tekintélyes tantiémeket kap a darab után. A tárgyalás folyamán a bíróság elé állott Fényes Szabolcs, aki kijelentette, hogy hajlandó kifizetni a kért honoráriumot, bár nem a Maya operett-ről van szó, hanem egy másiktól. A bíróság azonban nem hozott ítéletet az ügyben, hanem elrendelte a bizonyítást és új tárgyalási napot tűzött ki.

* A Kölcsey Egyesület vasárnap Goethe-ünnep. A Kölcsey Egyesület Goethe halálának századik évfordulóján, a Kulturpalotában 1932. március 13-án délután emlékülnepe-t rendez, amelynek műsora a következő: Dr. Falus Lajos, a Kölcsey Egyesület alelnöke: Goethe, a költő és az ember. Szántó György: A fausti ember, Felolvassa: Szántó Györgyné. Gross Piroska, dr. Szele Károly zongorakísérettel: a) Bach: Air; b) Mendelssohn—Bartholdy; E-moll hegedűver-seny I. tétel, Dr. Werner Sándor: Goethe, a természettudós. Zimmerman Ferenc: Goethe-dalok, Dr. Szele Károly zongorakísérettel: a) Schubert: Rastlose Liebe; b) Schubert: Harfners 3. Lied; c) Löwe: Toten-ganz. Dr. Szabó Sándor: Goethe örökjúsá-ga. Fischer Aladár, a Kölcsey Egyesület ügyvezető elnöke: Goethe és a mi kulturánk. A félévi tagigazolvány szolgál belépti jegyül, amely vasárnap délután 4 órától a Kulturpa-lota pénztárána is kiváltható.

Hillegom

Hollandia

AURORA

világhírű virághagymák.

Rendeljék hagymáikat egyenesen a legjobb hollandiai telepről.

Egy idő óta virághagyma rendeléseket kapunk szoba vagy kert részére az Önök országából.

Azon célból, hogy cégünket valójában bevezessük az Önök hazájába, azt hisszük, legjobb, ha felajánlunk Önöknek egyet a mi virá-gyöker- és hagymagyűjteményeinkből, melyek oly változatos gazdag színűek és édes illatúak, amelyeket Önök még sohasem láttak.

Ebben a gyűjteményben 350 mindenféle hagyma és növény fog-laltatik és általunk, szakértők által, éppen az Önök éghajlatához mér-ten lett összeállítva.

Az „Aurora“-virágok örömet szereznek fiataloknak és öregeknek gazdagoknak és szegényeknek. Az „Aurora“ virághagymagyűjte-mények szobáját vagy kertjét valódi paradicsommá változtatják

Tekintetbe véve a számos rendelést, melyeket naponta kapunk, kér-jük Önöket, adják fel nekünk rendeléseiket minél előbb, tisztán följe-gyezve nevüket és címüket. Senki se mulassza el, hogy megrendelje ezt a gyűjteményt még ma cégunktől, melynek címe:

AURORA BULB NURSERIES, HILLEGOM -- HOLLANDE -- EUROPE

(azaz Aurora hagymatenyésztés)

A mi nagyszerű gyűjteményünk a következőkből áll:

- 100 nagyvirágú kardliliom (gladiolus) 5 különböző színben: lila, sárga, piros, rózsza és lazacszin.
- 50 kisvirágú gladiolus 5 szép színben.
- 20 begonia (10 egyszerű és 10 dupla) vegyes színekben.
- 15 különböző változatu élő növény.
- 10 jácint (Hyacinthus Candicans), a virágok királynője.
- 50 anemona, népszerű szivárványszínű virág.
- 50 renankula „kis rózsák“ minden színben.
- 30 oxalis depii, melynek neve „szerencsegyökér“.
- 15 különböző színű montbretia.
- 15 dahlia „Aurora's Roem“.

350 hagyma és gyökér 70 francia frankért,

kettős gyűjtemény (700) 130 francia frankért.

Gyors kiszolgálás. Költségnélküli küldés. Minden rendeléshez mellékelünk egy egészségi bizonyítványt a phytopathologikai intézet-től. Minden fajtát külön csomagolunk a valódisági címkével. Képes tá-jékoztató angol, francia, vagy német nyelven díjmentesen a rendelé-sekhez. Azon rendelésekhez, melyeket a pénzzel együtt kapunk, gratis adunk 6 világhírű „Aurora“ tigrisliliom ujdonságot. Ha nem lesz megemlítve, milyen módon effektuáljuk a rendelést, után-vételt küldjük még külön 5 fr. költséggel.

Megszűnt a „hivatalos titok“ az aradi adókiivetéseknél

Érdekes rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz — Ezentul magán-felek is felvilágosítást kaphatnak bárki kivetett adójáról

Az adótörvények rendelkezései szerint az egyes adózó felek adóösszegei szigorúan hi-va-tali titkot képeznek. Az adóhivataloknak nem szabad felvilágosítást adni idegen személynek arra vonatkozólag, hogy más személyek meny-nyi adót fizetnek. A kivételt csupán az képez-te, hogy a lakbérösszegek megállapításánál a törvényszék megkeresésére az adóhivatalok hi-vatalosan közölték a bíróságokkal, hogy az ál-taluk kérték azt mennyi jövedelem után van megadóztatva. Természetesen a törvényszéken is hivatalos titkot képezett az adóhivatalok közlése, amelyet csakis a folyamatban levő pernél lehetett felhasználni, hogy a per tárgyát képező lakbérösszeget annak alapján tudja megállapítani a bíróság.

A pénzügyminiszteriumtól most érdekes rendelet érkezett le az aradi pénzügyigazgatósághoz, amely megváltoztatta ezt az előző sza-bályt és bizonyos mértékig lehetővé teszi, hogy

magánfelek is tudomást szerezhessenek mások adóösszegeiről. A rendelet szerint a törvény-székek előző joga érintetlenül fennáll s az adó-hivatalok a bíróság megkeresésére kötelesek megadni a szükséges felvilágosításokat. Az új rendelet azonban ugyanezt a jogot megadja a magánfeleknek is, azzal a megszorítással, hogy azt kérvényben kell kérni az illetékes adóhiva-taltól. A kérvényben meg kell jelölni a célt, a miért az illető kéri valaki adójának közlését, az adóhivatal pedig csakis a globális adó ösz-szegét tudatja, valamint ennek az alapját ké-pező összjövedelmet, anélkül azonban, hogy részletesen közölné a jövedelmeket, amelyek alapját képezik ennek a globális adónak.

Az eddigi szokásos titoktartáson lényeges sérelmet jelent ez a most leérkezett rendelet, amely ezáltal bárkinek módot nyújt arra, hogy egyesek összjövedelméről tudomást szerezzon, valamint az általuk fizetett adó összegéről is.

Vasárnap, 13-án este 9 órakor nagyszabású hangverseny az Iparos-Otthonban, melynek keretében színpadon Traviata o. opera 3 felvétel és Két ember a bányában o. drámai jelenet, az Iparos-Otthon zenekara, énekkara és műkedvelői közreműködésével. Vezényel dr. Buja Sándor karnagy. E kiadás után több

RÁDIÓ KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Rádió és grammofon

A rádió ama sok áldásos hatása mellett, melyet már eddig is kifejtett, kimagasló pontot képez az, hogy az emberek legszélesebb rétegeivel is megkedveltette, sőt jóformán már nélkülözhetetlenné tette a zenét, a muzsikát. Pedig jól tudjuk mindnyáján, hogy mit jelent az, egész napi fáradságos munka után, egy kis könnyű, szórakoztató zenét hallgatni és mi csoda felsőbb élvezetet jelent számunkra, ha egyszer pihenten, nyugodt fejjel hallgatunk végig egy operát. De amint a szeretet nőtt a zene iránt, úgy nőttek az igények is. Hányszor fordult elő, hogy valamelyik kedvenc operaszíndarabot szeretnénk hallgatni és hiába kutatjuk végig az állomásokat programját, sehol sem találjuk. Hányszor fordul elő, hogy vendégeink még éjjel után is szeretnénk zenét hallgatni, sőt a táncos fiatalság táncolna is, de hát éppen most sincsen zene.

A modern technika azonban már itt is segítségünkre sietett. Mőködnek van otthonunkba zenét bármikor, bármilyen időben varázsolni, grammofonlemezeknek közvetlen elektromos uton való átvitelével. Ha tehát jó rádiókészüléket, jó elektromos grammofont kombinálunk, úgy valóságos kis házi zenekar felett rendelkezünk.

Meg van-e a teljes hálózati feszültség? Az elektromos hálózat, mint tudjuk, Aradon 110 és 220 voltos. Legalább is annyinak kellene lennie. Sajnos, mint ahogy a több helyről befutott panaszok is igazolják, nem mindig van így. Nemcsak a perifériákon, hanem a város központjában is vannak uccák, ahol a tényleges feszültség a ténylegesnél 20—25 százalékkal kisebb, azonban egyes kivételes esetekben, még nagyobb különbség is észlelhető volt. Minden elektromos berendezés csak akkor működik kifogástalanul, ha az a rendelkezésre álló feszültségre van méretezve, ahol a feszültség kisebb, mint amilyenre a berendezés készült, az nem működhet tökéletesen. Hálózati rádiókészülék is elektromos berendezés lévén, ennek érzékenysége folytán, különösen megéri az ilyen nagy feszültség-különbséget. Így aztán mindjárt érthetővé válik, hogy vasár- és ünnepnapokon, — mivel a mérsékelt fogyasztás következtében a feszültség nagyobb, — miért szól jobban és tisztábban a rádió, mint más napokon. Szerezzünk be vagy kérjünk kölcsön megfelelő feszültségmértőt és ilyen esetekben ellenőrizzük a hálózati feszültséget. Ha a megadott értékénél 10 százalékkal több, vagy kevesebb, az feltétlenül károsan befolyásolja készülékünk működését.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, MÁRCIUS 12.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar: Könnyű és román zene. 19. Sibiceanu-zenekar. 20.40. Gramofon. 21. A Carmen-kar hangversenye. Concou szerző művel. 22.15. Luca-zenekar: Román zene. — Budapest. 10.15. A Postás Zenekar hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 5. A „Rádióélet” gyermekjátékórája. 6. Másfélóra könnyű zene. 8.15. Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye. 9.15. Színműelőadás a stúdióból. „Bábjáték”. Színmű 4 felvonásban. Irta: Pierre Wolff. Majd: Táncczene. Gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Nemes Aurél zenekara. 41.45. Stezák Leó-grammofonlemezek. 16.25. Híres művészek lemezei. 17.55. Wacek-zenekar. 20.30. Sauer Emil hangversenye a bécsi szimfonikus zenekarral. 23.35. Strauss János. és József-művek. Előadja a bécsi kamarazenekar. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 12.20. Gramofon. 13. Harangszó. 13.05. Könnyű zene. 21. Hangverseny Nagybecskerekéről. Utána: Jazz. — Berlin. 17.40. Szórakoztató zene. 20.10. Mozart: A-dúr ötös. 21.30. Suppé: Boccaccio, operett. Utána táncczene. Kassa. 12.30. Gramofon 13.30. Rádiózenekar. 18.40. Falusi zene, —

Aradon engedélyezik a baptisták kongresszusát

A vitás ügyben kultuszminiszteri vezérfelügyelő érkezett Aradra — Curticion nem tartható kongresszus, mert a határzónába esik

Ma délelőtt egy kultuszminisztériumi vezérfelügyelő érkezett Aradra. A vezérfelügyelő Iorga miniszterelnök megbízásából kereste fel az aradmegyei prefekturát, hogy egy speciális jellegű kérelem ügyében megállapítsa a tényállást. Az Aradi Közlöny munkatársa a kultuszminiszteri vezérfelügyelő látogatásával kapcsolatosan az alábbiak szerint számol be olvasóinknak az eseményekről:

Hetekkel ezelőtt az aradmegyei baptista felekezet azzal a kérelemmel fordult a kultuszminisztériumhoz, hogy a vallási felekezet ezévi országos kongresszusát Curticion tarthassák meg. Mivel Kurtics a 15 kilométeres határzónába esik, Arad megye vezetősége a határzónában lévő speciális rendelkezések figyelembevételével nem véleményezte kedvezően a baptisták kérvényét. A megyei prefektúra állásfoglalása ellen a baptista felekezet vezetősége lépéseket tett a kultuszminisztériumban és ennek következtében érkezett Aradra a minisztériumi vezérfelügyelő, hogy a minisztérium számára személyes tapasztalatai révén referálhasson.

Az Aradi Közlöny munkatársa az érdekes ügyben ma felkereste dr. Serbanu György megyei prefektust, aki a vezérfelügyelő látogatásával kapcsolatosan számunkra a következőket jelentette ki:

— A baptisták kongresszusának ügyében a helyzet az, hogy Curticion seinni esetre sem engedélyezhetjük a gyűlés megtartását, mivel a határzónában kivételes rendelkezések vannak érvényben. Semmi akadály sincs azonban annak, hogy a baptistakongresszust Aradon tartassák meg. Ebben az értelemben informálódott a vezérfelügyelő ur is, aki természetesen a maga részéről is jelentést tesz a helyzetről a kultuszminisztériumban.

Az Aradi Közlöny munkatársa az érdekes ügyben ma felkereste dr. Serbanu György megyei prefektust, aki a vezérfelügyelő látogatásával kapcsolatosan számunkra a következőket jelentette ki:

Fantasztikus vagyont örökölt a mezőhegyesi ménes számadó gulyása

Ausztráliai nagybátyja hagyta reá a vagyonát

Mezőhegyesről jelentik: Horváth András a mezőhegyesi állami ménes számadó gulyása ma hivatalos értesítést kapott, amelynek értelmében ausztráliai nagybátyjától három és félmillió pengőt örökölt. A nem mindennapi szerencsés gulyás nagybátyja 1902-ben vándorolt ki Mezőhegyesről Ausztráliába, ahol az évek folyamán annyi pénzt gyűjtött össze,

hogy Melbourneben gyárat alapított. Az ausztráliai nagybácsi már évekkel ezelőtt meghalt és három gyermek maradt utána. Ezek azonban az elmúlt évi katasztrófális ausztráliai földrengés alkalmával halálukat lelték. Így tehát a hatalmas vagyon egyedüli örököse a mezőhegyesi számadós gulyás, Horváth András maradt.

Katowice. 19.30. Ifjúsági hangverseny. 21.15. Könnyű zene. 23.10. Chopin-művek. 23.55. Szórakoztató és tánczene. — Langenberg. 18. Fériikar. 21. Vidám est. Majd éjjelig könnyű és tánczene. Utána: Jazz. — Milano. 17.50. Gramofon. 18. Táncczene. 20.05. Könnyű zene. 22. Hangverseny. — Róma. 18.30. Viviani (szoprán) hangversenye. 18.45. Könnyű zene. 21.15. Gramofon.

21.45. Opera. — Stuttgart. 21.30. Fall: A dollárkirálynő című operettje. — Svájci Aleman adó. 16.30. Harmonika. 17. Gramofon. 19.30. Tarka grammofon. 21. A zongoratrió. Utána: Táncczene.

VASÁRNAP, MÁRCIUS 13.

Bucuresti. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 18. Marci-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Rádiózenekar. 21.45. Cavasi énekes hangversenye. 22.05. Rádiózenekar. — Budapest I. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Evangélikus istentisztelet. 3. Gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Székesfevárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagyteremből. 8. Zagon István vidám előadása: „Új életet kezdtek”. 8.30. Bodán Margit magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel. 9.45. Erdélyi est. Budapest II. 4—4.45-ig: Columbia grammofonhangverseny. — Bécs. 11. Schütz orgonaművész. 12. Bécsi szimfonikusok. 13.20. A bécsi szimfonikusok szórakoztató zenéje. 14.40. Mandolin zenekar. 17.15. A Bauer-zenekar könnyű zenéje. 19.15. A Weis-vonósnégyes. 20.35. A bécsi szimfonikusok és a szociálista műegyetem énekkara. 21.35. Kálmán: A cirkuszherceg 3 felvonásos operett. — Belgrád. 12. Gramofon. 12.20. Gramofon. 13.30. Délszláv zene. 17. Gracsinin cigányzene. 20. Gramofon. 21.10. Offenbach: Szép Heléna, operett a stúdióból (magánénekesek, testőrzenekar, operai énekkar). — Berlin. 17.30. Szórakoztató zene. 19.15. Filharmonikus ének- és zenekar. — Heilsberg. 16.30. Szórakoztató zene. 18.30. Nigeling zongoraművész. 19.30. Vadászélet szóban, dalban. — Kassa. 10. Evangélikus istentisztelet Eperiesről. 11.20. Gramofon. 19.10. Jazz. — Milano. 17. Szimfonikus hangverseny. 18.40. Táncczene. 20.10. Könnyű zene. 21.10. Könnyű zene. 22. Opera. — Prága. 8.30. Karlsbadi reggeli hangverseny. 13.05. A nemzeti garda fuvószenekara. 18.55. Gramofon. 19. Német adás. Goethe: Ós-Faust, jelenetek. 20. Fuvós zenekar. 21. Cseh jazz. 23.20. Cseh kétzongorás jazzművek. — Róma. 18. Szimfonikus hangverseny az Augusteből. 22.10. Gramofon. 21.45. Ének- és zenekari verseny. — Varsó. 13.15. A filharmonikusok Chopin-hangversenye. 17.20. Gramofon. 18.45. Délutáni zene. 20.25. Gramofon. 21.15. Népszerű hangverseny szopránénekekkel. Utána: Táncczene.

Az

„UJSÁG”

a legnagyobb és legelterjedtebb budapesti napilap vasárnapi számának ára

a 32 oldalas, képes

„UJSÁG VASÁRNAPJA”

melléklettel együtt

csak 14 lej

Előfizetni lehet:

Sándor Iván hirlapiroda,
Löbl hirlapiroda
aradi cégoknál.

A szezon utolsó bál éjszakája ma este lesz! Várjuk önt is a Fehér Kereszt nagytermében a fekete-fehér szobaleányjelmezes bálra

Értékes jelmez-díj egy komplett hálószoba, megtekinthető egész napon át a dísz-táncteremben. Belpó-díj 30.—. Lej. — Jelmez nem kötelező. — Saját bálé.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradi kereskedők mozgalma a Kompenzációs Pénztár homályos és sérelmes rendelkezései miatt

A Kereskedelmi és Iparkamara akciója — Szabad-e effektív valutát kivinni? — A romániai exportörök sérelmei — Meg kell hosszabbítani a kifizetési határidőt

A Kompenzációs Pénztár felállítása igen nagy hullámokat vert fel és rendkívül sok zavart okozott a pénzügyi piacon, valamint a kereskedelmi életben. Az import és az export — mint azt már mai lapszámunkban jelentettük — teljesen megbénult. A bankok telefonjai szinte szünet nélkül egész nap berregnek és a felvilágosítást kérők szakadatlanul ostromolják a pénzügyi intézeteket részletes magyarázatokért.

A Kompenzációs Pénztár felállításával kapcsolatban egyébként ma Aradon érdekes esemény történt. Mint értesülünk, számos olyan kereskedő, akiket a törvény intézkedései különösen érintenek, azzal a kéréssel fordult a Kereskedelmi és Iparkamarához, hogy **sürgősen hívjon értekezletet össze** a Kompenzációs Pénztár ügyében. Ez az értekezlet részben a vitás pontok tisztázását célozza, részben pedig első lépésként kíván lenni annak a mozgalomnak, amelyet az aradi érdekeltek a törvény egyes sérelmes paragrafusainak a megváltoztatása érdekében kívánnak indítani.

A törvénnyel kapcsolatban egyébként a gyakorlatban a következő kérdések és kételemek merültek fel. A törvény végrehajtási utasításának első szakasza megtiltja a Magyarországra és Ausztriába való devizaátutalásokat. Azonban — mint mai számunkban már említettük — nem tisztázza, hogy **effektív valutát szabad-e kivinni**. Nem intézkedik arra, vonatkozólag sem, hogy **magánosok betegség, tanulás, vagy szórakozás esetén vihetnek-e valutát magukkal és ha igen, mennyit**. Ezekon kívül a 21. szakasz megengedi, hogy a magyar vagy osztrák pénzügyi intézetek vagy magánosok ittlévő készpénzállományából romániai lakosok javára lejben vagy más valutában kifizetések eszközöltesse. A törvénynek ez a rendelkezése azonban a külföldi hitelezőknek, akiknek itt követelésük van, több jogot biztosít, mint egy romániai cégnek vagy banknak, amelynek Magyarországon vagy Ausztriában van követelése. Mert például ha egy romániai banknak Bécsben schilling követelése van, afölött a törvény értelmében jogilag rendelkezhetik ugyan, de ténylegesen nem, mivel az ottlévő schillinget a kompenzációs törvény értelmében itt, belföldön nem szabad lejért értékesíteni.

Eddig egyetlen befizetés sem történt

A legnagyobb sérelem azonban a romániai exportörököt éri, mert eddig kiszállított árujukért megkapták az ellenértéket az által, hogy itt, belföldön eladták az osztrák, vagy magyar importortól kapott schillingjüket, illetve pengőjüket. Most azonban ezt nem szabad megtenniük, hanem a kapott összegeket a Bécsben, illetve Budapesten lévő Kompenzációs Pénztárba kellene befizettetniük. Ez az eljárás azonban egyelőre illuzórikus, miután sem Ausztriával, sem Magyarországgal nincs még megkötve a kliring-egyezményünk. Az eddigi jelek szerint ugylátszik, hogy a kormány úgy tervezte, hogy az exportörök követeléseit, az importörök által a romániai Kompenzációs Pénztárhoz befizetett összegekből egyenlíti ki. Ez azonban annál kevésbé valószínűsíthető meg, mivel eddig például a bucaresti-i Kompenzációs Pénztárhoz egy befizetés sem érkezett, de ettől eltekintve. Romániának a fenti két országba irányuló exportja jóval meghaladja Ausztriából és Magyarországból származó importunkat. Az exportörök körében tehát a legnagyobb tanácstalanság uralkodik, aminek természetes következménye, hogy az

export szünetel.

Hasonló sérelmek vannak a importöröknek is. A végrehajtási utasítás 23-ik szakaszának értelmében, az importör csak úgy hozhat be árut, ha annak ellenértékét a Kompenzációs Pénztárnál előre lefizeti, illetve kötelezi magát az ellenérték letétbehelyezésére. Szinte teljesen lehetetlen az amugy is súlyos nehézségekkel küzdő importöröktől azt kívánni, hogy a behozandó áruk ellenértékét lejben deponálják. De ha ezt a nehézséget át is lehetne hidalni, az importöröknek természetesen nem konvenniálhat a megállapított hivatalos árfolyam. A külföldi nagykereskedők és gyárosok pedig nem fognak beleegyezni abba, hogy követeléseiket nem ők kapják meg, hanem azt a Kompenzációs Pénztárba fizessék be. Ezt alátámasztja az a körülmény is, hogy a kliring-egyezmény a fenti államok között még nem jött létre, kérdéses tehát, hogy a tulajdonképpeni kompenzációs mikor történhetik meg.

Az állam és a kereskedelem érdekei

Kérdés tárgyát képezi még az is, hogy mikor jár le a külföldi követelések és tartozások bejelentésének határideje. A terminus tulajdonképpen március 15-ike lenne, de arra való tekintettel, hogy a szükséges nyomtatványok még mindig nem érkeztek meg a Banca Nationala fiókjához, azonkívül a kötelező bevallás gyakorlati keresztülvitele sincs még tisztázva, ezt a határidőt előreláthatólag meg fogják hosszabbítani.

A törvény intenciója egyrészt a retorzió, másrészt a román állampolgárok érdekeinek megvédése volt, azonban jelenlegi formájában semmiesetre sem lehet hasznára, sem a román kereskedelem, sem a román állam érdekeinek. Az állam ugyanis egyrészt horribilis vámbévételektől fog elesni, másrészt pedig rengeteg exportra váró áruja ellenében, nem folyik friss pénz az országba, meg sem említve azokat a károkat, amelyeket az exportör szenved azáltal, hogy a kiszállításra felhalmozott, esetleg romlandó áruja ittreked. Remélhető azonban, hogy ezek a nehézségek néhány napon belül elhárulnak és a Kompenzációs Pénztár ügye helyes mederbe terelődik. Ezt a célt kívánja szolgálni az az aradi mozgalom is, amelyről cikkünk elején megemlékeztünk és amelynek ügyében már a közeljövőben értekezlet lesz a Kereskedelmi és Iparkamarában.

Rendkívül gyenge forgalom mellett kezdődött Aradon a tavaszi nagyvásár

A falusi lakosság nem tud bejönni a járhatatlan utak miatt.

Ma kezdődött el Aradon a szokásos tavaszi nagyvásár. Valamennyi piacon rendkívül gyér forgalom volt, olyannyira, hogy a nagyvásár első napja gyengébbnek bizonyult, mint a tavalyi nagyvásárok harmadik-negyedik napja. Ez főként annak tudható be, hogy a nagy havazások miatt a falusi lakosság csak igen korlátozott számban jött be Aradra. Az aradmegyei utakon a közlekedés többé-kevésbé nehézségekkel jár és valószínűleg ez tartotta távol a községi lakosságot a mai nagyvásártól.

A mai hetipiac árai: Tojás 1.20—1.30, sovány liba párja 200—220, kóvér liba párja 400—440, sovány kacsa 90—110, kóvér kacsa 160—180, csirke párja 50—60, tyúk nagyság szerint 100—120, tehén túró kilogrammja 12, juhtúró 30, vaj 60—70, tej literje 5—6 lej.

A város nem maximálja a szikviz gyári árát

Erdély több városában luxus-cikknek van nyilvánítva

Az Aradi Egyesült Szikvizgyárak Rt. igazgatósága beadványt intézett Aradváros vezetőségéhez és kérte, hogy a város állítson ki az aradi szikvizgyárak részére bizonyítványt, amely igazolja, hogy a szikviz nem elsőrendű közszükségletű cikk. A szikvizgyárak a beadványban hivatkoztak arra, hogy Erdély valamennyi városában a szódavíz luxus-cikknek van nyilvánítva és ilyen körülmények között, természetesen nem maximálható. A szikvizgyárak a továbbiakban rámutatnak arra, hogy tulmentek a város által követelt árszállításon és február 12-től már a következő áron hozták forgalomba a szikvizet: Nagy üveg viszontelárusítóknak 4, kis üveg 2 lej, magánosoknak, házhoz szállítva 5, illetve 2.50 lej.

Az Aradi Egyesült Szikvizgyárak beadványával ma délután foglalkozott a város interimár-bizottsága és úgy határozott, hogy a gyár által kért bizonyítványt nem adja ki. Ezzel szemben a város vezetősége arra az álláspontra helyezkedett, hogy a szikviz gyári árát egyelőre nem maximálja, mivel a jelenlegi árakat teljesen méltányosnak és elfogadhatónak tartja.

— Rácz Emil mérnök kapta meg a gyermekkorház tatarozási munkálatait. A város vezetősége pár héttel ezelőtt elhatározta, hogy a gyermekkorház általános tatarozási munkálatainak elvégzésére árlejtést hirdet. Ez meg is történt és — amint az Aradi Közlöny beszámolt róla, — összesen hat ajánlat érkezett be. Az ajánlattevők között az árlejtő-bizottság legelfogadhatóbbnak Rácz Emil mérnök ajánlatát találta, aki a tatarozási munkálatakat 334.600 lejért hajlandó elvállalni. A város vezetősége mai ülésén elfogadta az árlejtő-bizottság előterjesztését és a munkálatok elvégzésével Rácz Emil mérnököt bízta meg.

— Tenyészállatkiállítás Pankotán. Március 8-án tartották Pankotán a kerületi tenyészállat-kiállítást, melyre meghívják a környék és megyebeli községek előjáróságát, hogy a szükséges tenyészbikákat, méneket és kanokat megvásárolhassa. Nagyon szép számban hajtattott fel simentáli bika, amelyeket a megyei és kerületi orvosokból alakult háromtagú bizottság klasszifikált. Rada János (Pankota), első osztályú bikája 300 lej prémiumot nyert. A minősített állatokat 7—14.000 lej közötti árkban mindjárt eladták. Kisebb számú ménnek és kanok voltak még kiállítva. Kanok 1800—2500 lej árban kelttek el.

— Árlejtés az aradi vágóhid átalakítási munkálataira. Aradváros gazdasági hivatalában, ma délelőtt folyt le a vágóhid technikai átalakítási munkálatainak nyilvános versenytárgyalása. A bizottságban Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök, Olariu István városi vezetőtitkár, Kiss János dr. vágóhídi igazgató, Muresan János városi főmérnök és Jac Jenő gazdasági tanácsos vett részt. Hat ajánlat érkezett a munkálatok versenytárgyalására, melyre a város mérnöki hivatala 493.000 leju irányzott elő. A hat ajánlat a következő: Astra-gyár 479.765 lej, Macasul 761.443 lej, Constructia Ardeleana 493.400 lej, Ganz-Danubius 595.860 lej, Sulzer 575.654 lej, Macezan 561.128 lej. A bizottság az aradi Astra-gyár ajánlatát terjesztette fel jóváhagyás végett a legfelsőbb árlejtési bizottsághoz.

— A Salgótarjáni Közszénbánya Rt. igazgatósága szerdán tartott ülésében megállapította az 1931. évi zárószámadásokat és elhatározta, hogy az ez évi március hó 19. napjára egybehívandó rendes évi közgyűlésnek részvényenként — az előző évi három pengővel szemben — 2.25 pengő osztalék kifizetését fogja indítványozni.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN

A gazdasági bizottság négy-hat lejjel csökkenti a cukor árát

A kereskedelmi miniszter a mai minisztertanácsban referált a cukorügyről — A jelenlegi lakástörvényt meghosszabbítják — Az új rendeletek gyorsított eljárást tartalmaznak a nem fizető lakókkal szemben

Bucürestől jelentik: Ma délelőtt 12 órakor minisztertanács volt, amely két óráig tartott. A minisztertanácsban Vasilescu Karpén ipar- és kereskedelemügyi miniszter a cukorügyről referált. A kormány a gazdasági bizottságot bizta meg az új cukorárak megállapításával. Az Adeverul értesülése szerint, a leszállítással a cukor árát 4-6 lejjel mérsékelik. Ionescu Sisesti felhatalmazást kapott a földmivelés fejlesztéséről és annak racionalizálásáról szóló törvényjavaslat elkészítésére. Az új törvény az agrárreform

kiegészítését célozza és a mezőgazdaság fokozott védelmét biztosítja. Pop Valer igazságügyminiszter a lakásügyről referált. A minisztertanács hozzájárul, hogy még ezen az ülésen megszavazzák a jelenlegi lakástörvény meghosszabbítását. Az igazságügyminiszter a kérdés fokozottabb rendezésére, több rendelkezésre készül, amelyek a magántulajdon fokozottabb védelmének jegyében születnek meg és a jövőre nézve lényegesen meggyorsítják a nem fizető lakókkal szemben is az eljárást.

— Versenytárgyalás a város tűzifa-ellátására. Aradváros vezetősége, az interimár-bizottság mai ülésén elhatározta, hogy nyilvános versenypályázatot hirdet Aradvárosának 1932-33. évi tűzifa-ellátására. A város tűzifa-szükséglete egyelőre 400 vaggon. A versenypályázatot a város gazdasági hivatala rövidesen kiírja.

NYILTER.

7 rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett férjem elhunytával, úgy a temetésén, mint írásban, vagy személyes részvételükkel felkerestek, mely gyászomat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.
özv. Menczer Mártonné.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szócik hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiírt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszlevélvel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok teljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Apróhirdetéseket este 9 óráig veszünk fel.

HÁZASSÁG.

DISZKRECIO MIATT EGYELŐRE ENYNYIT: harminokilencéves keresztény özvegyember, nyugdíjkezes, állami tisztviselő vagyok, magamnak jóléti feleséget, gyermekemnek jó anyát keresek. Jelentékeny vagyonomon kívül beosztásomnál fogva természetbeni komfortos, urasan berendezett lakásom van, jövedelem annyi, hogy annak felét bankba tegetjük. Nem is akarok többet, mint hűséges, családserető hölgyet, aki derűt, örömet hozna magával. Ezért „Boruraderü” jellegre teljes című levelet kérek megértő hölgytől az Aradi Közlöny kiadóhivatalába. (Postrest. papirkosárba kerül.) 1451

URICALAD férjhezadás leányát egyelőre egymillió lej hozománnyal. Fényképét, címét megküldheti: NAGY JENŐ, Bud pest, Rákóczi-ut ötvenhét/b. 186.

FÜGGETLEN URINO kétmillió lej vagyonnal férjhezmenne. Megbízott: NAGY JENŐ, Budapest, Rákóczi-ut ötvenhét/b. (Cégnélküli levelezés.) 186.

ALKALMAZÁS.

HIVATALNOKNÓ, perfekt román-német nyelvtudással, gyorsírással szerény fizetés mellett állást keres. — Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 748

LAKÁS.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 200

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 200

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

Ügyvédi, orvosi, mérnöki vagy más uri lakásnak alkalmas
5 szobás modern lakás
f. évi május 1-re kiadó,
Bulev. Reg. Ferdinand 22. sz. a.

KETSZOBÁ, konyhás 1-2 emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Elsőemeleti modern **négyszobás lakás** 6s

nagyterem, parketázva, előszobával, kereskedelmi irodának, előadóteremnek, tánc- és tornaiskolának egyaránt alkalmas, kiadó. Volt Szabadság-tér 21, 772

Elegánsan butorozott szoba

lépcsőházi bejárattal, fürdőszoba használatilag esztelen teljes ellátással, továbbá két egymásba nyíló tiszta szoba szintén lépcsőházi bejárattal kiadó. Strada Horia (Széchenyi-u.) 7., 1. em. 784

VÉTEL ÉS ELADÁS.

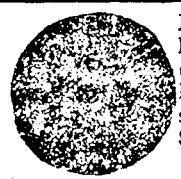
KOMPLETT JÓKAI 4500.— LIJÉRT, ZEISS, GÖRE és színházi látszóvegek, antik zenélőóra, japán vázák, ezüst gyertyatartók, kinaezüst girandok, keleti perzsaszőnyegek, festmények, zongorák, hegedők, citera, mandolin, gitár, Biedermayer szalon, komplett szobaberendezések, velencei tükrök, asztalok, székek, vitrinek, függönyök, márványoszlop, kristály tárgyak, íróasztal garnitúrák, antik női íróasztal, vitrintárgyak, börgarnitúrák, arany karkötőórák, diványpárnák, gázreschó, gyönyörű barokstílusú szalon stb. eladók. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota). 1000

EZÜST EVŐESZKÖZ, különféle butorok, Czeller-féle mángorló, belőttés üvegek és egyéb háztartási cikkek elköltözés miatt eladók. Bővebbet Bul. Regina Maria 19. (Andrássy-tér) I. em., jobbra.

KÉSPENZÉRT veszek régi és modern ezüst tárgyakat és ezüst figurákat. — SÜRGŐSEN KERESK: irógépeket, régi sevesi Altwtén meiseni figurális porcellánokat, gyári keleti és helyben készített szőnyegeket, minden méretben, 12 személyes ezüst evőeszközöket, ezüst tálcákat, antik a modern butorokat, soshelionokat stb. SALGONE bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Üzletfelosztás

miatt
berendezés jutányos eladó.
Schäffer Henrik
cégnél, Bing-ház, Fehér Kereszttel szemben.

Ezennel tudomásukra hozom, hogy f. évi március hó 15. és 16-án Kecskeméti okl. lát-szorésznel, Timisoara 1. Str. Buresei tartózkodni fogok.
Műszemeknek
természet után, a legmodernebb technikai tapasztalatok szerint történő készítése és azonnali beillesztése céljából. — Érdeklődők elmeiket Kecskeméti céggel közölni sziveskedjenek.
ASPRION PÁL műszem-specialista, Bécs.

PUBLICATIE DE VÂNZARE.

Subsemnatul dr. F. Cioraciu notar public din Ineu, conform ingărcinăreii ce mi s'a dat de către Dl. Geza Pless din Ineu, public spre cunoştinţa generală că în ziua de 17. Martie a. c. ora 3 p. m. se va vinde prin licitaţie, la grajdurile Dnui Pless, situate în Ineu în dosul Institutului Medico Pedagogic, douăzeci şi unu boi ingraşaţi, în contul Societăţii Naţionale a producătorilor Români S. p. A. din Timisoara şi a Societăţii Anonime de Transport şi Comunicaţie Intercontinentală tot din Timisoara, boi ce ar fi fost cumpăraţi de aceste Societăţi şi neridicaţi la timp.

Vânzarea se va face pe bani gata, începând cu preţul de 12 lei însă se vor vinde şi sub acest preţ. Concurenţi vor depune înainte de licitaţie o garanţie de 500 lei de fie care bou, iar restul le predare care va avea loc imediat. Se publică această spre cunoştinţa generală şi se invită amatorii a se prezenta în ziua si ora hatărâte spre a concura. Ineu, la 9. Martie 1932. Notar public: Dr. F. Cioraciu.

INGATLAN.

Olcson eladó házak!

Varjassy Lajos-ucca közelében 9 lakásos, kettős ház 4000 lej havi jövedelemmel, kerttel, 240.000 lejért.

Belvárosban egyemeletes ház 3 és 2 szobás, parkettás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral, 440.000 lejért.

Főtértől 4 percnél távolságra egyemeletes, masszív ház 4-2 és 1 szobás lakásokkal, fürdőszobákkal, kerttel, 1 millió lejért.

Radnai-ut közelében adómentes ház 2 szobás lakással, kerttel — áron alul — 55.000 lejért, 20.000 lej készpénzzel átvehető.

Katolikus gimnázium közelében magasföldszintes ház 3 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, esslingeni rollós ablakokkal, 350.000 lejért.

Emeletes, adómentes ház főut mellett 3 szobás, parkettás, fürdőszobás, 2 és 1 szobás lakásokkal, 1 millió lejért.

18 lakásos bérház értékes nagy telekkel, egy adómentes épülettel, 18.000 lej havi jövedelemmel, 750.000 lejért.

Legforgalmasabb főútvonalon sarokház 2 üzlettel, több lakással, 70.000 lej évi jövedelemmel, 425.000 lejért.

A belvárosban masszív, egyemeletes bérház üzlettel, 2-3-4 szobás, fürdőszobás lakásokkal, külön elválasztható uccai telekkel, 180.000 lej évi jövedelemmel, 1.300.000 lejért.

Piactér közelében új ház 6 uccai lakással, üzlettel, nagy bérjövődélemmel, 590.000 lejért.

Villamos árammal közelében szép emeletes ház 2x3 szobás, fürdőszobás lakással, zárt folyosóval, balconnal, esslingeni rollós ablakokkal, gazdasági épületekkel, 600 négyszögletes gyümölcsös-sel, 425.000 lejért.

Városháza közelében földszintes ház 1x3 szobás, fürdőszobás és 3 kisebb lakással, 600 négyszögletes kerttel, 450.000 lejért.

Piactér közelében adómentes ház 4 szobás, fürdőszobás lakással, cseledszobával, 365.000 lejért.

Ezekon kívül a város összes uccában bér-, magán- és üzletházak 100.000 lejűl 6 millió lejes árakig eladók.

HAASZ ALBERT Irodája Arad. Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnaira kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

HIRDESSZEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL“.